

ББК 47.11 (4 УКР)

УДК 005(477):639. «18/19»

Олег Проців

<http://orcid.org/0000-0001-6692-7835>

кандидат наук з державного управління

докторант Львівського регіонального інституту
державного управління Національної академії
державного управління при Президентові України

oleg1965@meta.ua

Protsiv Oleg Romanovych

PhD of Public Administration

Doctoral student of LRIPA NAPA under the
President of Ukraine, PhD in public
administration,

**Мисливська зброярська галузь у Галичині XIX –початку XX ст:
господарсько-правовий аспект**

Анотація

У запропонованій розвідці автор ставить перед собою мету з'ясувати роль та вплив мисливської зброярської галузі у Галичині XIX – початку XX ст. на ведення мисливського господарства Галичини. Об'єктом дослідження є мисливська зброярська галузь Галичини XIX – початку XX ст., а предметом – підприємці, які займались виробництвом, торгівлею, ремонтом зброї, публічне управління зброярської галузі, навчання фахівців з виготовлення зброї, реклама мисливської зброї. Методологічною основою дослідження є принцип історизму у поєднанні з функціональним методом, що дало змогу визначити господарське значення зброярської галузі та визначити її вплив на мисливство Галичини.

У праці розглядається організація виробництва, ремонту та продажу мисливської вогнепальної зброї в Галичині XIX – початку XX ст., що

знаходилося у містах Львові, Золочеві, Тарнові, Рожнятові. Проаналізовано економічні, соціальні, політичні чинники, які впливали на розвиток зброярської галузі. Описано діяльність зброярських майстерень та їх власників: Альфреда Дзіковського, Болеслава Янковського, Стефана Пелецького, Амброзія Соболти, Тадеуша Святкевича, Валеріана Шадковського, Казимира Табачковського, Стефана та Йозефа Крисяків, Яна Крука, Людвіка Цеслі, Адольфа Рутовського, Кароля Біртуса, Кароля Дудзінського, Францішека Круковецького, Антонія Пальчинського. Інформація про діяльність зброярських підприємств подається у розрізі округів. Зроблено порівняння їх діяльності на фоні інших ремісничих гільдій. Праця проілюстрована оголошеннями, що публікувались у тогочасних засобах масової інформації щодо реклами зброї. Встановлено, що з метою покращення рекламних кампаній зброярські підприємства представляли власні вироби на спеціалізованих господарських, торгових та мисливських виставках, а отримані відзнаки слугували додатковою рекламою підприємств.

Ключові слова: Галичина, мисливство, полювання, мисливська зброя, торгівля

Gun-making Industry in Galicia of 19th - the beginning of 20th century: economy and law aspect

Summary

In the proposed research work, the author aims to find out the role and influence of the hunting gunsmith industry in Galicia on the management of the hunting economy of Galicia in the 19th and early 20th centuries. The object of the study was the hunting gunsmith industry of Galicia from the nineteenth and early twentieth centuries, and the subject were entrepreneurs who were engaged in the production, trade and repair of weapons, public administration of the gunsmith industry, training of gunsmith manufacturers, advertising of hunting weapons. The methodological basis of the study is the principle of historicism in combination with the functional method which made it possible to determine the economic significance of the gunsmith industry and determine its influence on the hunting of Galicia.

The work is considered the organization of production, repair and sale of hunting firearms in Galicia in 19th - early 20th century, that was in Lviv, Zolochiv, Tarnów, Rozhnyativ. It was analyzed economic, social and political factors that had influenced on the development of arms industry. It was described activities of gun-making workshops and their owners: Alfred Dzikovski, Boleslaw Jankowski, Stephen Peletski, Ambrosia Sobolta, Tadeusz Svyatkevych, Valerian Shadkovski, Casimir Tabachkovski, Stephen and Joseph Krysyak, John Kruk, Ludwig Tsesli, Adolf Rutovski, Carol Birtus, Carol Dudzinski, Franciszek Krukovetski, Anthony Palchynski. Information about the gun-making companies is given in terms of districts. It was made the comparison of their activity against other craft guilds. The work is illustrated with advertisement which were published in contemporary media which were advertising weapons. It was established that in order to improve their advertising, the weapon manufacturers presented their own products on special economic, trade and hunting exhibitions and received awards served as additional advertising to companies.

Key words: Galicia, hunting, hunting weapons, trade.

Виклад основного матеріалу. Однією з складових галузі мисливського господарства є виробництво та торгівля вогнепальною мисливською зброєю. Тогочасні дослідники вказували, що у 1906 році мисливство Галичини принесло працівникам галузі дохід на суму 1232999 крон. У зброярській галузі було працевлаштовано 2500 осіб з фондом оплати праці на суму 1 млн. крон, тобто, кожен працівник отримував по 400 крон в рік. За оренду права полювання сплачували 182999 крон, а за організацію колективних полювань (нагінка, транспорт) – 50 тис. крон. Автор не деталізував конкретну суму отриманих доходів зброярів, лише відзначено, що вони щороку заробляли по декілька десятків тисяч крон¹. На думку Шехтеля і Рожинського, доходи від мисливського господарства у Галичині на початку ХХ ст. складали 31,8 млн. крон, з яких доходи зброярів становили 250 тис.

¹ О ustawie łowieckiej. // Słowo Polskie– 1907. – № 62. – 6 lutego. – S.3.

Економічна діяльність мисливських господарств Австро-Угорської імперії²

№ п/п	Статті доходів та витрат	Тис. крон
1.	Добута дичина	1635,4
2.	Оренда мисливських угідь	3896,4
3.	Зарплата працівників мисливського господарства	19995,5
4.	Видача мисливських квитків	650,0
5.	Податок за право полювання	88,0
6.	Організація полювання	4824,6
7.	Переробна промисловість (трофеї, шкури)	462,6
8.	Продукція зброярів та легкої промисловості	250,0
	Всього	31802,5

З історичних джерел відомо, що у Галичині вогнепальну зброю почали використовувати досить рано. У Львові перші зброярські майстерні були засновані у 1468 році за правління Казимира Ягелончика³. Статистика Галичини середини ХІХ ст. відзначає, що підприємства, які виробляли зброю, відносились до групи ремісників металевих виробів, серед яких були бляхарі, гвоздарі, гути по виробництву заліза та міді, виробники голок, котлів, ковалі, гончарі, майстри з плетіння сіток, купці, які торгували виробами цієї групи.

Статистичні дані свідчать, що у 1866 році у Львові нараховувалось 5 зброярських підприємств, 43 слюсарських, 39 бляхарських, 27 ковальських. Слід відзначити, що у Львові були зосереджені зброярські майстерні, і лише по 3 підприємства знаходились у Краківському, Стрийському та Жовківському округах, дві майстерні – у Жешівському окрузі, по одній – у Коломийському, Перемишльському, Тарновському та Вадовіцькому.

² Rożyński F., Schechtel E. Ekonomiczne znaczenie łowiectwa dla naszego kraju. – Warszawa: Nakładem polskiego towarzystwa łowieckiego, 1921. – S. 11-17.

³ Broń myśliwska. // Rocznik myśliwski na rok 1886. – Warszawa, 1886. – S.94.

Наявність ремісничих майстерень у Галичині (1868 р.)⁴

	Зброярні	Слюсарські	Бляхарські	Воробництво цвяхів	Виплавка заліза	Ковалі
Місто Львів	5	43	39	3		27
Округи (Обводи)						
Коломийський округ	1	13	8			108
Львівський округ		6	2	1		106
Перемишський округ	1	18	13	1		57
Самбірський округ		9	4	1	1	194
Сяноцький округ		27	11		2	146
Станиславівський округ		17	14			127
Стрийський округ	3	13	5		6	102
Жовківський округ	3	16		1	2	163
Чортківський округ		1	5			5
Тернопільський округ			3			2

⁴ Wykaz przedsiębiorstw przemysłowych w Galicyi z koncem roku 1866. ułożony na podstawie sprawozdań, przez galicyjskie Izby handlowe wypracowanych.// Dodatek tygodniowy do Gazety Lwowskiej. – 1868. – № 33 – S. 174.

Золочівський округ			6			4
Краківський округ	3	61	35	2	1	161
Жешівський округ	2	17	12			104
Тарновський округ	1	26	25			139
Вадовіцький округ	1	18	12	2	4	140

Статистичні дані за 1890 рік свідчать, що у Галичині було 16 майстерень, що ремонтували та виготовляли мисливську зброю, в яких працювало 65 робітників. А всього це заняття давало роботу 163 особам.⁵ Інші статистичні дані вказували, що в 1890 році у Галичині було аж 19 зброярських фірм, що становило 3,41 % від 539 зброярських фірм, які налічувались в Австрії⁶. У 1884 році у місті Львові було лише 4 зброярські фірми, що обслуговували мисливську галузь, враховуючи її специфіку. Для порівняння: столярів було 124, слюсарів – 49, ковалів – 25, ножарів – 7, ремонтники газових труб – 1, шевців – 375⁷.

Слід відмітити, що зброярів готували у школі святої Єльжбети у Львові. У 1891 році тут навчалось 8 учнів на шевців, 12 – на слюсарів, 8 – на кравців, 8 –

⁵ Katalog powszechnej wystawy krajowej we Lwowie w 1894 roku . – Lwów: Drukarnie Pillera i spółki, 1894.

⁶ Wykaz przedsiębiorstw przemysłowych według stanu z r. 1890 // Rocznik statystyki Galicyi: rok IV. 1892-1893. – Lwów: I. związkowa drukarnia, 1893. – S. 266.

⁷ Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich / pod red. F. Sulimirskiego, B. Chlebowskiego, W. Walewskiego. – Warszawa: Wiek, 1884. – S. 510.

на столярів, 4 – на мулярів, 4 на пічників, 7 – на бляхарів, 4 – на ковалів, 8 – на кімнатних малярів, 5 – на різників та 2 – на зброярів⁸.

Промисловий довідник за 1912 рік вказував, що у Львові діяло 7 підприємств з виробництва та торгівлі зброєю, а саме: Галицька мисливська спілка (Львів, вул. Кароля Людвіка, 1), керівник – Альфред Дзіковський, Болеслава Янковського (Чарнецького, 2), Стефана Пелецького (Академічна, 4), Амброзія Соболти (Замкова, 11), Тадеуша Святкевича (Зублікевича, 13), Валеріана Шадковського (Бернадинська площа, 2), Казимира Табачковського (Кароля Людвіка, 3). У Перемишлянському повіті зброярські фірми мали Стефан Крисяк, Ян Крук та Йозеф Крисяк, Людвік Цесля, у Жешівському – Адольф Рutowський, у Тарнові Кароль Біртус та Дудзінський Кароль (вул. Краківська), у Золочеві – Францішек Круковецький, у Рожнятові – Антоній Пальчинській⁹.

Щоб стимулювати виробництво зброї, органи державної влади Галичини широко застосовували надання безпроцентних, або під низький відсоток, кредитів. Зокрема, у 1901 році влада Галичини на 10 років виділила безпроцентний кредит зброярському майстру Петру Ярошу в розмірі 2000 крон¹⁰, у 1904 році К. Дудзінському з Тарнова було виділено 3 тис. крон під 3 % річних. Сплачувати кредит він повинен був двадцятьма рівними долями,

⁸ Szkoły uzupełniające we Lwowie // Gazeta Narodowa. – 1891. – № 158. – S.2.

⁹ Dział IV. Przemysł metalowy. Rusznikarstwo (broń myśliwska). // Skorowidz przemysłowo-handlowy Królestwa Galicyi II wydanie. Lwów:1912. – S.458.

¹⁰ Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesji ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim z roku 1910 przytem index tych alegatów od 713 do 875. – Lwów, 1910, – S.3341.

починаючи лише 1 липня 1904 року¹¹, а у 1905 р. 5 тис. крон виділено Болеславу Янковському зі Львова під 3 % річних¹².

З метою реклами вогнепальної зброї для полювання у місцевих часописах подавали відповідні оголошення, хоча деякі автори зазначали, що при виборі зброї потрібно бути космополітом і не піддаватись на рекламу проплачених статей, які рекламують зброю місцевих товаровиробників¹³. Першою рекламою щодо реалізації зброї у Львові була реклама Боніфація Штіллера, опублікована у 1863 р.

¹¹ Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesji ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim z roku 1904 przytem index tych alegatów od 1 do 337. – Lwów, 1904, – S.2152.

¹² Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesji ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim z roku 1905 przytem index tych alegatów od 338 do 675. – Lwów, 1905, – S.1825.

¹³ L. G. Dziubiński. Korespondencye // Łowiec – 1902. – № 10. – S.117.

Bonifacy Stiller

we LWOWIE ulica Halicka l. 294,

ma zaszczyt polecić swój

największy skład

B R O N I

osobiście zakupiony od najslawniejszych rusznikarzy angielskich, francuskich belgijskich, niemieckich i czeskich po następujących cenach.

Ferlachowki pojedynki	od 9 do 10 zlr.
dtto. dubeltówki	" 15 " 16 "
Damas imitowany belgijski	" 18 " 25 "
Ruban prawdziwy (band damas)	" 30 " 35 "
Ruban d'arier (stahlband)	" 40 " 48 "
Laminett (rosen et stahlband)	" 40 " 60 "
dtto. Bernard (bufnagel)	" 65 " 220 "
System Lefaucheur	" 80 " 140 "

Rewolwery.

z najnowszym systemem, najslawniejszych fabrykantów E. Lefauchaus, Devisme, Adam, Sam, Cow Mariette i Flobert po 35, 45, 48, 50, 60 do 100 zlr.; *pistolety tarczowe* w szkatułach po dtal, z wszelkim przyrządzeniem od 80 do 150 zlr.; *pistolety salonowe* Flobert po 15, 25, 30 zlr., nareszcie *krucice* jedno, dwu, cztero i sześćo-rurkowe w rozmaitych cenach, oraz wszelkie potrzeby do polowania.

Wyż wymienioną broń sprzedaje pod największą gwarancją; w miejsce daje do wypróbowania, na prowincję zaś posyła na wymowę, gdyby się nie podobała, to natychmiast inną broń wysyła — przyjmuje także w zamian broz używaną. (1—24)*

Оголошення Боніфация Штіллера (Bonifacy Stiller) про реалізацію різних систем з найбільшого складу зброї (Львів, вул. Галицька, 294)¹⁴.

Господарська діяльність Боніфация Штіллера у Львові була припинена у 1878 році. З нагоди закриття складу був проведений повний розпродаж товару.

¹⁴ Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. — 1863. — № 23.— S.4.

H A N D E L

Bonifacego Stillera

we Lwowie przy ulicy Halickiej pod l. 295 m.
ogłasza niniejszem

ZUPEŁNĄ WYPRZEDAŻ

towarów galanteryjnych i norymberskich, wszelkich wyrobów ze złota,
srebra, i porcelany z fabryki hr. THUNA
o 20% niżej cen fabrycznych,
przytem poleca swój

NAJWIEKSZY WYBÓR BRONI

jako to: dubeltówki najnowszego systemu iglicowego i lafauchaux, pojedynki,
sztuce, rawolwery od 6 do 24 strzałów, pistolety salonowe, tarczowe, pojedyn-
kowe i krucice pojedyncze i dubeltowe, z najslawniejszych fabryk, jako też
wszelkie przybory myśliwskie, oraz

karabele, kordelasy i pałasze salonowe

po najumiarkowanych cenach.

Na żądanie daje kilka dubeltówek do wypróbowania. 1164 2—?

Оголошення про закриття магазину Боніфация Штіллера та повний розпродаж різних видів мисливської зброї за цінами нижчими від цін виробника.¹⁵

Z powodu zwinięcia handlu
ogłasza
MAGAZYN
BONIFACEGO STILLERA
we Lwowie

ZUPEŁNĄ WYSPRZEDAŻ

wszelkiego rodzaju **BRONI** i przyborów myśliwskich,
jak również artykułów toaletowych i do podróży
niżej cen fabrycznych.

¹⁵ Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1867. – № 25. – 30 stycznia. – S.4.

Оголошення про закриття магазину Боніфація Штіллера та повний розпродаж різних видів мисливської зброї за цінами нижчими від цін виробника¹⁶.

Про перший та єдиний у Галичині магазин мисливської зброї і мисливських знарядь (площа Ринок, 22), заснований у 1852 році Францішком Ерліхом, йдеться у рекламі (1883 р.).

PIERWSZY JEDYNY NA CAŁĄ GALICYĘ
MAGAZYN BRONI
I PRZYBORÓW MYSLIWSKICH
założony w r. 1852.
FRANCISZKA EHRLICHA
we Lwowie, Rynek I. 22.

Poleca na sezon polowań wypróbowaną pod gwarancją
BRON MYŚLIWSKĄ

Pojedynki kapslowe ze śrubą patentową od złr. 6·50, 7·50, 10.
Dubeltówki kapslowe od złr. 11, 14, 18, 25, 35.
„ Lefauchaux od złr. 23, 30, 40, 50 70, do 120.
„ Lancaster od złr. 35, 40, 45, z kurkami odskaku-
jącymi, z angielskiem zamknięciem do spuszcza-
nia luf od złr. 55, 60, 70 do 150.
„ Lancaster z trzema lufami (Drillingi), dwie lufy
na śrót, trzecia na kulę (Express), od złr. 150,
200 do 300.
„ Iglcówki Teschnera (Colath) i Dreysego od złr. 120.
Sztucece na kulę systemu Martini, Werndl, Snider, od złr. 30.
„ salonowe (Floberta) 7—9 mm. od złr. 12, 16, 20.
Pistolety salonowe od złr. 6·50, 10 i 18.

REWOLWERY
6 i 10 strzałowe 5, 7, 9, 12 mm.
Lefauchaux od złr. 4·50 do 25, Lancaster od złr. 6·50 do 30.
Bulldog, Constabulary, Serdel, Spirlot, Gatland, Warnand, do
łamania i samoistnego wyrzucania łusek od złr. 20 do 35.

PATRONY
kaliber 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 24, do strzelb Lefauchaux
od złr. 1·35, 1·80, 2·00 za setkę, Lancaster od złr. 1·70, 2·30,
2·50, angielskie od 3·80, iglicowe Teschnera i Dreysego po
cenach fabrycznych.

Реклама магазину мисливської зброї та мисливських знарядь Францішка Ерліха у місті Львові (пл. Ринок 22.). Магазин пропонує різну мисливську зброю, револьвери та патрони (1852 р.)¹⁷.

¹⁶ Ogłoszenia // Łowiec – 1878. – № 2. – S.32.

¹⁷ Ogłoszenia // Łowiec – 1883. – № 6. – S.100.

Починаючи з 1879 року з'являється реклама зброярської фірми Казимира Табачковського

(Medal zasługi na Wystawie Krajowej 1877.)

Rusznikarz

K. TABACZKOWSKI

we Lwowie

Ulica słowa Nr. 2

Przyjmuje zamówienia na broń odtylcową
wszystkich dotychczasowych systemów, zwracając
głównie uwagę na
system Teschnera z kurkami odskakującymi
Reparacye uskutecznia się jak najspieszniej.

Polecam przytem mojego wyrobu pistolety miniaturowe
odtylcowe.

Майстер-зброяр К. Табачковський приймає замовлення на виготовлення та ремонт зброї за адресою: Львів, вул. Митна, 2. Роботи майстра відзначені на Крайовій виставці у 1877 році¹⁸.

У пресі відмічалось, що львівський зброяр Казимир Табачковський у 1877 році на Крайовій промислово-рільничій виставці за представлену колекцію мисливської зброї був нагороджений дипломом за заслуги¹⁹.

8. Ta'baczkowski Kazimierz ze Lwowa, za oka-
zy broni myśliwskiej różnych systemów.

У період з 1884 по 1890 рр. у Львові спочатку у готелі «Жорж», а пізніше на вул. Крутій, 1 можна було купити мисливську зброю від фірми Мольнара. У деяких оголошеннях відзначалось, що фірма Мольнара є правонаступницею зброярської фірми Т. Вишневецького.

¹⁸ Ogłoszenia // Łowiec – 1879. – № 3. – S.48.

¹⁹ Dział urzędowy Komitetu Wykonawczego krajowej Wystawy rolniczej i przemysłowej r. 1877 we Lwowie. // Wystawa krajowa rolnicza i przemysłowa organ komitetu wystawy. – 1877. – № 24. – S.2.

BRON
wszelkich systemów jak najdokładniej wypróbowana.

KULE zwykłe i eksplodujące.

A. W. Molnar

RUSZNIKARZ
we Lwowie, ulica Kręta
obok hotelu Żorza.

P A T R O N Y
proźne i nabite.

Reperacye skutecznia odwrotną pocztą.

Оголошення зброярської фірми А. В. Мольнара про реалізацію всіх видів зброї та набоїв²⁰.

KARABINKI Z BAGNETAMI

mocno zbudowane, dla straży lasowej najpraktyczniejsze,
poleca zakład rusznikarski

A. W. MOLNARA

(dawniej T. Wiśniowiecki)
we Lwowie, hotel George'a.

Cena z przesłką pocztową 5 złr.

²⁰ Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 10. – S.160.

Реклама карабінів підприємства Мольнара у Львові²¹.

Lancastrowki od 35 zlr. do 200 zlr.

Naboje wszelkich systemow.

A. W. MOLNAR
dawniej
T. WIŚNIOWIECKI
rusznikarz
we Lwowie, hotel Żorża

Rewolwery od 4 do 25 zlr.

Pojedynki dla straży lasowej z bagnetem 5 zlr.

Реклама зброярської фірми А. В. Мольнара (Львів, готель «Жорж»)²².

²¹ Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 1. – S.20.

²² Ogłoszenia // Kurjer Lwowski – 1884. – № 20. – 20 stycznia. – S.7.

INSERATY.

Broń myśliwską wypróbowaną wszelkich systemów
nagrodzoną medalem państwowym i medalem honorowym

poleca

A. W. MOLNAR

(dawniej Wiśniowiecki),

rusznikarz we Lwowie (hotel Żorża).

Nowość! Sztuciec amerykański 20strzałowy (system Cohlt), nadzwyczajnie
dokładnie strzelający od 50 do 100 kroków,

Cena 70 złr., 100 patronów kulami nablitych 6 złr.

Reparacye uskutecznią dokładnie, szybko i tanio.

Оголошення фірми А. В. Мольнара (колишня – Вишневецького), що знаходиться у готелі «Жорж», про реалізацію зброї системи «Кольт» за ціною 70 золотих та 100 патронів – за 6 золотих²³.

Ważne dla PP. myśliwych!

Przez kilkuletnią praktykę i doświadczenia udało mi się zrobić z każdej **Lancastrowki**, **Büchsexpressa** przez włożenie stalowej lufy „express“ w lufę śrótową, za mierną cenę, gdyż tylko za 20 zł.

Gwarancja wszelka jak najdokładniejszego strzału.

Z poważaniem

A. W. MOLNAR

rusznikarz

we Lwowie, ulica Kręta 1. 1.

obok Hotelu Żorża.

Оголошення про продаж зброї з гарантією (Львів, вул. Крута, 1).²⁴

У 1880 році у часописі «Ловець» публікується оголошення щодо реалізації у Львові мисливської зброї від відомого зброяра Т. Вишневецького.

²³ Ogłoszenia // Łowiec – 1886. – № 7. – S.120.

²⁴ Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 11. – S.176.

Donosimy, iż znany rusznikarz **T. Wiśniowiecki** sprowadził **strzelby** różnych systemów i sprzedaje je po cenach umiarkowanych.

Оголошення: відомий зброяр Т. Вишневецький завіз до Львова рушниці за помірними цінами²⁵.

У 1885 році у Львові на площі Галицькій відкривається зброярська фірма Яна Сокольницького. У рекламі повідомлялось, що фірма ремонтує, продає та модернізує мисливську зброю всіх систем та калібрів. Відзначалось, що Сокольницький 14 років співпрацював з відомим Львівським зброярем Т. Вишневецький.

JULIAN SOKOLNICKI
RUSZNIKARZ
otworzył pracownię pod własną firmą
we Lwowie, plac Halicki l. 7.

i poleca się Wysokiej Szlachcie i wszystkim pp. Myśliwym do wykonania wszelkich w zakres rusznikarski wchodzących robót, a mianowicie: broni wszelkich systemów oraz przerabiania broni dawnych na systemy najnowsze, uskutecznia niemniej wszelkie reparacye, przyjmuje zamówienia na naboje wszelkich kalibrów oraz kule eksplodujące

po cenach słusznych i umiarkowanych.

Zarazem zaręcza, że jak w czasie 14-letniego pobytu swego u ś. p. Tadeusza Wiśniowieckiego, tak i obecnie staraniem jego będzie, rzetelną, wzorową pracą zjednać sobie łaskawe względy Szanownych P. T. Miłośników polowania.

Реклама зброярської фірми Юліана Сокольницького (Львів, площа Галицька, 7)²⁶.

²⁵ Ogłoszenia // Łowiec – 1880. – № 9. – S.144.

JULIAN SOKOLNICKI

RUSZNIKARZ

otworzył pracownię pod własną firmą
we Lwowie, plac Halicki l. 7.

i poleca wszystkim pp. Myśliwym do wykonania wszelkich w zakres rusznikarstwa wchodzących robót, a mianowicie: **broni wszelkich systemów, oraz przerabiania broni dawnych na systemy najnowsze**, uskutecznia niemniej wszelkie reparacye, przyjmuje zamówienia na **naboje wszelkich kalibrów, oraz kule eksplodujące,**

po cenach słusznym i umiarkowanym.

Zarazem zaręcza, że jak w czasie 14-letniego pobytu swego u ś. p. **Tadeusza Wiśniowieckiego**, tak i obecnie staraniem jego będzie, rzetelną, wzorową pracą zjednać sobie łaskawe względy Szanownych **P. T. Miłośników polowania.**

Реклама зброярської фірми Юліана Сокольницького (Львів, площа Галицька, 7)²⁷

У період з 1883 по 1896 рр. регулярно з'являється реклама зброярської фірми Я. Колієвича, що з 1883 р. знаходилась у Львові по вулиці Чарнецького, 6, а у 1896 р. – по вул. Словацького, 8.

²⁶ Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1885. – Lwów: Gal. Tow. Łowieckie, 1885. – S. 304.

²⁷ Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1886. – : Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1886.

PRACOWNIA RUSZNIKARSKA
J. KOLIJEWICZA

przeniesioną została
z domu pod l. 21. Halicka do kamienicy JW. hr. Borkowskiej
przy ulicy Czarneckiego l. 6.

Główny wchód od placu Cłowego.

Dziękując Szanownej P. T. Publiczności za okazane dotychczas względy, żywię nadzieję, że Szanowna P. T. Publiczność takowymi i nadal moją pracownię, która przyjmuje zamówienia na broń wszelkich systemów, jakoteż przerabia ze strzelb kapslowych na system najnowszy, niemniej uskutecznia wszelkie reparacye jak najspieszniej po cenach najumiarkowanych, oraz przyjmuje zamówienia na naboje eksplodujące i t. p. zaszczyć raczy.

Przesyłki uskuteczniam pospieszną pocztą.

Оголошення про переїзд зброярської майстерні Я. Колієвича з будинку 21 по вул. Галицькій до кам'яниці № 6 по вулиці Чарнецького (головний вхід – з Митної площі, місто Львів)^{28,29}.

²⁸ Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 5. – S.84.

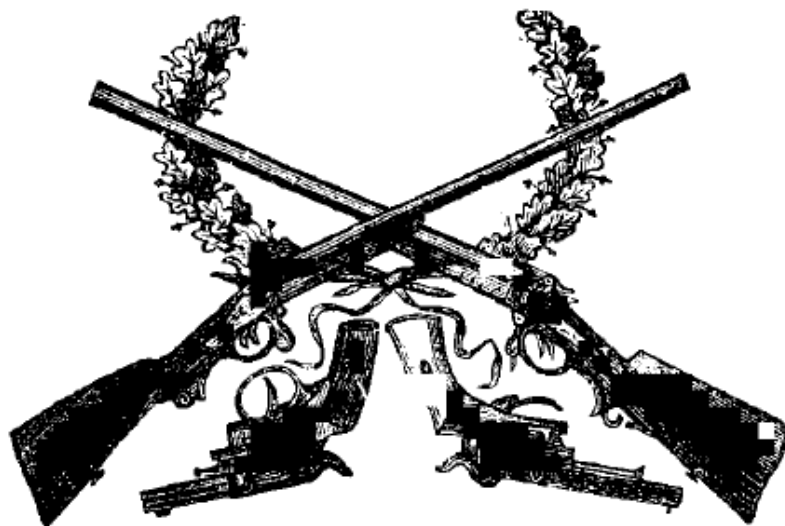
²⁹ Ogłoszenia // Łowiec – 1883. – № 7. – S.116.

J. Kolijewicz

r u s z n i k a r z

i rzeczoznawca sądowy

we LWOWIE, Plac cłowy

przyjmuje zamówienia na broń najnowszych systemów, przerabia ze strzelb kabzlowych na Lancaster, uskutecznia wszelką reperacyę broni myśliwskiej, dorabia dokładne osady do strzelb - po najniższych cenach, jako też i naboje eksplodujące i t. p.

Wszelka broń z pracowni mej pochodząca, jest jak najdokładniej wypróbowaną do strzelania pewnego, za którą ręczę.

Zlecenia zamiejscowe uskuteczniam jak najdokładniej i spiesznie pocztą. (3807 17—?)

Реклама зброярської фірми Я. Колієвича (судового експерта). (Львів, Митна площа³⁰).

³⁰ Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1883. – № 151. – S.10.

J. KOLIJEWICZ
 rusznikarz
 (rzeczoznawca sądowy)
 we Lwowie przy placu Cłowym

przyjmuje zamówienia na broń najnowszych systemów, przerabia ze strzelb kabzlowych i Lefoszówek na Lancaster, uskutecznia wszelką reparację broni myśliwskiej, dorabia dokładne osady do strzelb — jakoteż dostarcza nabojów eksplodujących itp. po najniższych cenach.

Wszelka broń z pracowni jego pochodząca, jest jak najdokładniej wypróbowaną do strzelania pewnego za którą ręczy.

Zlecenia zamiejscowe uskutecznia jak najdokładniej i spiesznie pocztą.

Реклама зброярської фірми Я. Колієвича (Львів, Митна площа)³¹.

J. KOLIJEWICZ
 rusznikarz i rzeczoznawca sądowy,
 we Lwowie, pl. Cłowy 1. 2.

posiada na składzie broń myśliwską we wszystkich systemach bardzo dokładnie wypróbowaną. Również wykonuje broń osobliwszą, wedle szczególnych życzeń.

Wszelką reperację w zakres rusznikarstwa wchodzącą, uskutecznia najstaranniej i spiesznie.

Реклама зброярської фірми Я. Колієвича (Львів, Митна площа, 2)³².

³¹ Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1885. — Lwów: Gal. Tow. Łowieckie, 1885. — S. 303.

Крім торгівлі зброєю у магазині Яна Колієвича можна було придбати також собак породи «сеттер».

Оголошення про реалізацію мисливської собаки породи «сеттер». Пропозиції щодо купівлі можна було подати до зброярської майстерні Яна Колієвича у Львові, вул. Словацького, 8³³.

З 1889 р. мисливці Львова мали змогу придбати зброю та набої у спеціалізованому магазині Стефана Пелецького, який знаходився на площі Катедральній, 3, а пізніше – на площі Капітульній, 3 (1890 р.) та на Мар’яцькій площі біля готелю «Жорж» (1904 р.).

³² Ogłoszenia // Kurjer Lwowski – 1885. – № 3. – 3 stycznia. – S.8.

³³ Ogłoszenia// Łowiec – 1896. – № 5. – S.80.

ŁUSKI NABOJOWE **PATRONY REWOLWEROWE**
 we wszystkich systemach, ga- i do flobertów, angielskie bel-
 tunkach i kalibrach. gijskie i francuskie.
ŚRÓT TWARDY. **KULE i LOFTKI.**

C. i K. SPRZEDAŻ WSZELKICH GATUNKÓW PROCHU.

Polecam:
BRON
 myśliwską:
 POJEDYNKI i DUBELTÓWKI
 Lancaster, Lefoucheux
 i kapslowe.
Iglicowski Teschnera
 i
Dreysego.
HAMMERLESS
DIANA.
 Trzylufki.
 (DRILLINGI)
 NOWOŚĆ:
Czterolufki
 do strótu i kul.
Sztuce EXPRESS.
REPETIERY
 amerykańskie i angielskie
COLTA, WINCHESTER i
MARLIN & BALLARD.
 Repetery do strótu.
SZTUŹCE TARCZOWE.
 Karabinki i pistolety
 tarczowe.
WIATRÓWKI i LUKI.
REWOLWERY
 we wszystkich systemach.
Masa nowości!

S. J.

Niniejszem mam zaszczyt donieść Szanow. P. T
 Publiczności, iż z d. 10. Grudnia 1889. otwieram
we Lwowie, pl. Katedralny l. 3.
 pod własną firmą:
STEFAN PIELECKI,
 komesyonowany przez Wys. c. k. Namiestnictwo
CENTRALNY HANDEL BRONI I AMUNICYI,
 przyborów do polowania, rybolowstwa, szermierki, gi-
 mnastyki, konnej jazdy i podróży, oraz części unifor-
 mowych dla pp. oficerów, urzędników i straży skarbo-
 wych, perfumeryi, artykułów toaletowych, jako też
 ogni sztucznych.
 Długoletnia praktyka w kraju i zagranicą, oraz
 wystarczające środki pieniężne, dają mi możność za-
 wiązania stosunków handlowych z pierwszorzędnymi
 firmami w świecie, od których sprowadzając powyżej
 wymienione artykuły w większej ilości i tylko za go-
 tówkę, jestem w stanie znaczne korzyści, przez niską
 cenę i doborowy towar Szanownym moim odbiorcom
 zapewnić, a przez to samo gotów jestem oprzną się
 wszelkiej konkurencyi.
 Licząc na łaskawe względy i poparcie Sz. P. T.
 Publiczności, kreślę się
 z głębokim szacunkiem
Stefan Pielecki.

Polecam:
KASETY
FUTERAŁY
 NA STRZELBY i REWOLWERY.
Pasy do strzelb.
TORBY
 myśliwskie, pasy na pa-
 trony, siatki.
KORDELASY.
NOŻE MYŚLIWSKIE.
Palasze i szpady.
Manierki.
PRYZRĄDY
 do napełniania patronów,
 wszelkie możliwe maszyny i
 rekwiwizyta dla myśliwych.
Kuchenki polowe.
Latarki składane.
OBROŻE,
 harapy i sfory na psy.
Trąbki z maszynkami i bez,
 świstawki
Wabiki.
Magazyny na patrony.
 Tłuszcz do broni i obuwia,
 kapelusze i czapki myśliw-
 skie, kaftanki i kamizelki,
 baszliki itp.
Buty
 filcowe, białe, bronzowe
 i czarne.

Każdą broń używaną
 kupuję za gotówkę, biorę w komis i mieniam za nową.
Przyjmuję wszelkie roboty
 wchodzące w zakres rusznikarstwa, za które liczę ceny czysto fabryczne.

Оголошення про відкриття 10 грудня 1899 року фірми Стефана Пелецького «Stefan Pielecki», за адресою: Львів, площа Катедральна, 3. Магазин реалізує зброю всіх систем, а також мисливські ножі, паски до рушниць, набої, манки, а також спеціалізований одяг. Також магазин буде брати на реалізацію вживану зброю та проводити її ремонт³⁴.

³⁴ Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 12. – S.192.

Będąc osobiście w Belgji, Brukselji, Francji, Anglii i Niemczech, zakupi-
łem za gotówkę u pierwszorzędných firm tamtejszych ogromną ilość doborowej

BRONI MYŚLIWSKIEJ

po między temi wiele nowości:

Lancastrowki zwane „Fusil plume“, kaliber 12, waga kg. 2-400, wyrób naj-
lepszy, od 80 zlr.

Lancastrowki z przyrządem automatycznym „Ejector“ do wyrzucania wystrze-
lonych łusek, wyrób angielski (sensacyjna nowość).

Dubeltówki Hammeriles ulepszonej konstrukcji, oryginalne angielskie, system
Anson & Doeley.

Drillingi Collatha z najnowszym automatycznym wizerem.

Drillingi J. Nowotnego we wszystkich systemach.

Drillingi Dreysego nadzwyczajnej konstrukcji.

Dubeltówki Dreysego zmiennej konstrukcji, z igłami grubemi „patent“, każda
strzelba dawnego systemu może być przerobiona na nową.

Repetiery, karabinki angielskie Colta 5, 8 i 12 strzałowe od 40 zlr.

Karabinki podwójne „Bok“ systemu Floberta, do 6 i 9^{mm} patronów, do śrutu i kul.

Dubeltówki, karabinki, pistolety i pojedynki dla dam i dzieci.

REWOLWERY

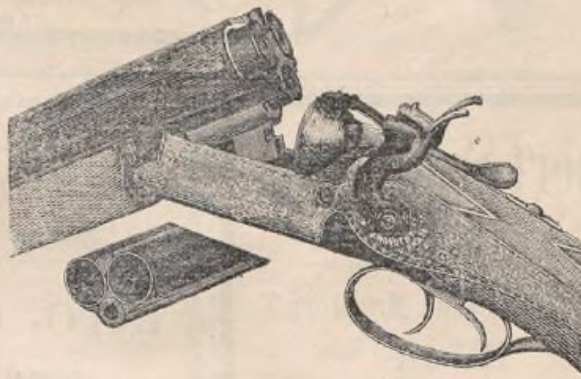
w najrozmaitszych systemach, kalibrach i wielkościach.

WIATROWKI od 4^{1/2} mm. aż do najsilniejszych. Patrony.

ŁUSKI NABOJOWE
we wszystkich syste-
mach, gatunkach i
kalibrach od 90 et.
za 100 sztuk.

**Proch bezdymny,
proch myśliwski,
twardosrut,**

kule zwykłe i expre-
sowe, kule eksplo-
dujące i prasowane,
kapsle do wszystkich
systemów, obróżki,
korale, linewki i ha-
rapy do tresowania
wyzłów, torby my-
śliwskie, pasy na pa-
trony, siatki i troki,
wabiki na kozły i
kaczki jak najlepiej
nastrojone.

Wszystko w jak największym wyborze najtaniej poleca

STEFAN PIELECKI

Lwów, plac Marjaeki 1. 3, obok hotelu Georga.

NAJWIĘKSZY I NAJTAŃSZY MAGAZYN BRONI W GALICJI.

Ważne dla myśliwych! Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić P. T. myśliwych i
miłośników broni, że dla większej wygody Szan. odbior-
ców otrzymałem generalne zastępstwo na Galicję, Bukowinę i Ks. Krakowskie, znanych w świecie
firm dla wyrobów broni myśliwskiej: J. Nowotnego z Pragi, E. M. Railliego z Londynu, A. Fran-
cottego z Liege, F. v. Dreysego z Sämmerda i W. Collatha z Frankfurtu — i polecam wyroby
tychże po cenach ściśle fabrycznych, podług cenników.

Z uszanowaniem

Stefan Pielecki.

Реклама зброярської фірми Стефана Пелецького³⁵.

³⁵ Ogłoszenia // Haliczanin, kalendarz powszechny zastosowany do potrzeb
wszystkich mieszkancow Galicji i ilustrowany rok pański 1891. – Lwów: 1891.

WAŻNE
DLA MYŚLIWYCH I MIŁOŚNIKÓW BRONI.
GENERALNE ZASTĘPSTWO
dla GALICYI i państwa ROSYJSKIEGO
wyróbów broni myśliwskiej
J. NOWOTNEGO
ek. nadwornego rusznikarza w PRADZE

otrzymał

STEFAN PIELECKI

pierwszy koncesyonowany przez Wys. c. i k. Namiestnictwo.

CENTRALNY HANDEL BRONI, AMUNICYI i PRZYBORÓW MYŚLIWSKICH
we Lwowie, plac Kapitulny l. 3.

i sprzedaje takową podług oryginalnego cennika Nowotnego, który na
żądanie wysyła gratis i franko.

Tymczasowo otrzymał znanych z dobroci: **10 DRILINGÓW,**
6 EXPRESSÓW podwójnych, **6 BÜCHSEXRESSÓW,** **10 DUBEL-**
TÓWEK do śrótu. Wszystkie jak najlepiej uregulowane.

Patrony we wszystkich gatunkach i kalibrach. — Specyalny
proch do śrótu i kul w 10 grubościach i gatunkach. — Srót
twardy (Hartschrot).

Wiele nowości w przybitkach.

Towar lepszy i tańszy

nizli w Bielsku, Wiedniu i Insbruku.

➡ EKSPEDYCJA SZYBKA ➡

Реклама фірми Стефана Пелецького – генерального дилера мисливської зброї фірми Новотного з Праги, у Галичині та Росії. Зброя продається за найнижчими цінами³⁶.

³⁶ Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 1. – S.16.

Nowy gatunek niezawodnych

PATRONÓW LANCASTROWYCH

z dużemi kapslami, do prochu zwykłego i bezdymnego,
z cienkiem brzegiem, 100 szt. zlr. 1²⁵, 1000 szt. zlr. 10⁷⁵.

Patrony Teschnera, Eleya, Rotha i Uffendoerfera
we wszystkich kalibrach są zawsze na składzie.

<p>Broń myśliwska SCHÖNAUERY 5-cio strzałowe. DRYLINGI, EXPRESY, COLTY, HAMERLESY z ojektorami WINSCHESTRY. Rewolwery, Pistolety. BROWNINGI. MANNLICHERY wyrobu Springera, Nowotnego, Brenekego, Collatha, Sauera i Syna. Wiatrówki, Floberty, Patrony, Proch, Śrut.</p>	<p>S. PIELECKI we Lwowie, pl. Maryacki (obok hotelu Georga).</p>	<p>Laski, Boxery, LASKI ze sztyletami, z gumą i do strzelania. NITROL, ALKALIN. CUROL i COLLAN. OEL do czyszczenia i konserwowania broni. ROWERY STYRIA. AUTOMOBILE. Latarnie acetylenowe. Benzyna. Oleje. CALCIUM KARBID. <i>Wszelkie roboty rusznikarskie wykonuje z największą akuratacją.</i> Kupno i sprzedaż używanej broni.</p>
--	---	---

Najtańszy zakład dla wypychania ptaków i zwierząt ssących.
Specjalista do wypychania głów dzików, jeleni i rogaczy.
Oprawia rogi, wyprawia skóry.

Meble myśliwskie, szafy na strzelby, parawaniki sportowe ze sztychami i akwarelami.

Obrazy myśliwskie i konie Kossaka, Branda, Kowalskiego Holzmüllera — i

Najtańsze i najpiękniejsze
RAMY DO OBRAZÓW.

Реклама фірми С. Пелецького, що спеціалізувалась на виготовленні чучел диких тварин, мисливських трофеїв, продажі та закупівлі зброї, мисливських меблів. Фірма знаходилась за адресою: м. Львів, Мар'яцька площа (біля готелю «Жорж»)³⁷.

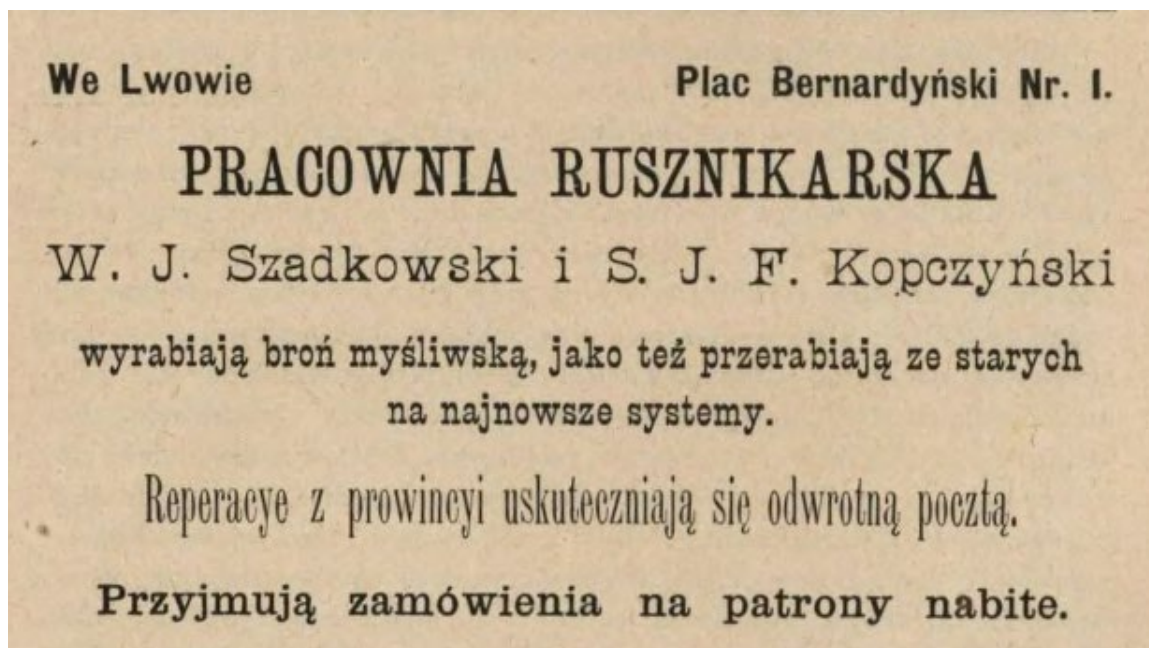
Все ж у пресі мисливці висловлювали незадоволення якістю набоїв, які виготовляли на фірмі Пелецького. Зокрема, граф Володимир Дідушицький мало не позбувся пальців рук після пострілу з рушниці, зарядженої патроном фірми Пелецького. На думку графа, це сталося через те, що патрони були заряджені шротом № 2 у поєднанні з бездимним порохом³⁸.

У період з 1889 по 1902 рік активно публікує оголошення та рекламу зброярська майстерня Я. Шадковського і Я. Ф. Копчинського («W. J.

³⁷ Ogłoszenia // Łowiec – 1904. – № 3. – S.35.

³⁸ Włodzimierz hr. Dzieduszycki Kronika. // Łowiec – 1914. – № 1. – S.13.

Szadkowski i J. F. Korczynski»), яка знаходилась у Львові на площі Бернардинській, 1 та у готелі «Саський» по вул. Батори, 20.

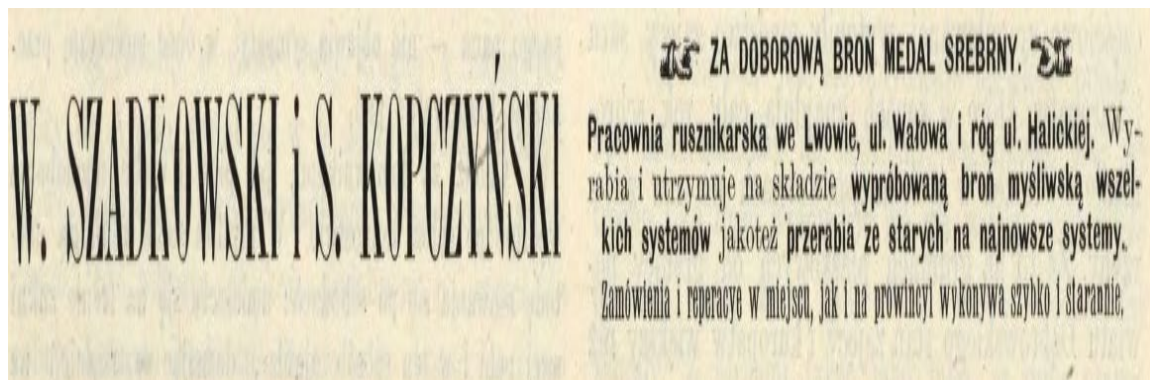
Майстерня зброї В. Я. Шадковського і Я. Ф. Копчинського («W. J. Szadkowski i J. F. Korczynski») виготовляє, модернізує та ремонтує зброю за адресою: м. Львів, площа Бернардинська, 1³⁹.

Оголошення майстерні зброї В. Шадковського та С. Купчинського про реалізацію зброї різних систем за адресою: м. Львів, площа Бернардинська, 1⁴⁰.

³⁹ Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 11. – S.176.

⁴⁰ Ogłoszenia // Łowiec – 1895. – № 11. – S.176.

Оголошення зброярської фірми В. Шадковського та С. Копчинського (м. Львів, на розі вул. Валової та Галицької) ⁴¹.

Оголошення зброярської фірми В. Шадковського та С. Копчинського (м. Львів, площа Бернадинська, 3) ⁴².

⁴¹ Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 20. – S.284.

⁴² Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 11. – S.132.

W. SZADKOWSKI i S. KOPCZYŃSKI

ZA DOBOROWĄ BRONŃ MEDAL SREBRNY.
Pracownia rusznikarska we Lwowie, ul. Batorego 1. 20 Hotel Saski. Wy-
rabia i utrzymuje na składzie wypróbowaną broń myśliwską wszel-
kich systemów jakoteż przerabia ze starych na najnowsze systemy.
Zamówienia i reperacye w miejscu, jak i na prowincyi wykonywa szybko i starannie.

Оголошення зброярської фірми В. Шадковського та С. Копчинського про реалізацію зброї різних систем. Купити зброю можна у Львові, вул. Батори, 20 та у готелі «Саський».⁴³

Схвальні відгуки про зброярську фірму В. Шадковського та С. Копчинського розмістив у журналі «Ловець» Л. Стаженський, відзначивши, що рушниці й інша зброя є дуже якісними. Автор визнав, що купивши їхню зброю, не користується англійськими, французькими та німецькими рушницями, які придбав попередньо⁴⁴. Помер Станіслав Копчинський на 46 році життя у 1910 році⁴⁵.

У 1901 році по вул. Чарнецького, 2 знаходилась зброярська майстерня Болеслава Янковського, де крім мисливської зброї можна було придбати револьвери для власної оборони. Також мисливці мали змогу здати на комісію стару зброю.

⁴³ Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 1. – S.12.

⁴⁴ L. Stazenski Korespondencye // Łowiec – 1901. – № 2. – S.25.

⁴⁵ Zmarli // Gazeta lwowska. – 1910. – № 247.– S.3.

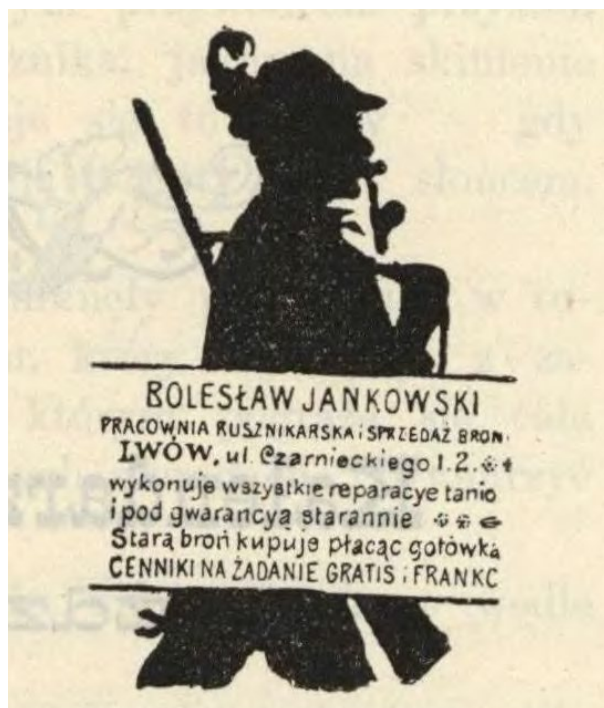
Ważne dla panów myśliwych!

Rewolwery dla własnej obrony
LANCASTRÓWKI * DRYLINGI * WSZELKIE PRZYBORY
 poleca
PRACOWNIA RUSZNIKARSKA
Bolesława Jankowskiego
 Lwów, ul. Czarnieckiego 2.

===== CENNIKI DARMO I OPŁATNIE =====

Wszelką reparacyę przyjmuję pod gwarancyą.
 ===== Starą broń kupuję płacąc gotówką. =====

Оголошення Болеслава Янковського про продаж зброї мисливцям та для власної оборони (Львів, вул. Чарнецького, 2)⁴⁶.

BOLESŁAW JANKOWSKI
 PRACOWNIA RUSZNIKARSKA i SPRZEDAŻ BRONI
 LWÓW, ul. Czarnieckiego 1.2. * *
 wykonuje wszystkie reparacye tanio
 i pod gwarancyą starannie * * *
 Starą broń kupuje płacąc gotówką
 CENNIKI NA ŻADANIE GRATIS i FRANKC

Реклама зброярської фірми Болеслава Янковського у Львові (вул. Чарнецького, 2) про послуги з ремонту зброї та закупівлі старої зброї⁴⁷.

⁴⁶ Ogłoszenia // Gazeta sportowa – 1901. – № 10. – S.87.

⁴⁷ Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 19. – S.260.

Реклама зброярської фірми Болеслава Янковського, що спеціалізується на продажі зброї, набоїв різних систем на марок (м. Львів, вул. Чарнецького, 2)⁴⁸.

Do komisowej sprzedaży otrzymałem!

Dryling Hamerles, Hamerlesy 16, 12 record, Mauser 8 mm., Manlicher, Mauser repetier pistolet, Para pistoletów tarczowych, Futerał dubeltowy, Expres dubeltowy 450, Büchsfinta 12—450, Lancestrówka 12, Rogi jelenie, 6 Lancestrówek po 45 kor. w dobrym stanie Browning 7.65.

Jankowski, rusznikarz, Lwów, Czarnieckiego 2.

Оголошення зброяра Янковського щодо поступлення нового комісійного товару (Львів, вул. Чарнецького, 2)⁴⁹.

⁴⁸ Ogłoszenia // Łowiec – 1905. – № 24. – S.292.

⁴⁹ Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1910. – № 24. – S.14.

У 1900 році мисливську зброю також можна було придбати у магазині Е. Махайського, який знаходився на роздоріжжі вулиць Ягеллонської та 3-го травня.

Broń myśliwska
przybory do polowania, szermierki, podróży
poleca
MAGAZYN NOWOŚCI
E. MACHAYSKIEGO
we Lwowie, róg ulicy Jagiellońskiej i 3-go Maja.

92-9-24

Оголошення про реалізацію у магазині Е. Махайського новинок мисливської зброї. Магазин знаходився у Львові на роздоріжжі вулиць Ягеллонської та 3-го травня⁵⁰.

⁵⁰ Ogłoszenia // Łowiec – 1900. – № 3. – S.48.

У 1903 році на площі Стрілецькій, 1 зброєю власного виробництва торгував А. Соболта. В оголошенні відзначалось, що його зброярська майстерня нагороджено у 1894 році відзнакою Міністра торгівлі Австрійської імперії.

Broń myśliwska
dokładnie reperuje, do strzału reguluje, do-
rabia nowe łoża, na zamówienie wyrabia
nową — rusznikarz **A. SOBOLTA**,
odszczególniony med. min. handlu w r. 1894,
we Lwowie, pl. Strzelecki 1.
8871

Оголошення зброяра А. Соболта про реалізацію мисливської зброї (Львів, Стрілецька площа, 1)⁵¹.

У 1922 році мисливці Львова мали змогу придбати мисливську зброю у зброяря Ф. Гондека по вул. Бурлярда, 2 та Баторія, 30.

BRONŃ MYŚLIWSKA
poleca
F. GADEK
RUSZNIKARZ
UL. BOURLARDA L. 2.

Реклама зброярні Ф. Гондека про продаж мисливської зброї (Львів, вул. Бурлярда, 2)⁵².

⁵¹ Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1903. – № 46. – S.4.

⁵² Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 11. – S.13.

Pracownia rusznikarska i sprzedaż broni
FRANCISZEK
GADEK
LWÓW, ul. BATOREGO I. 30.
(BOURLARDA 2.)
Wykonuje broń myśliwską
wszelkiego rodzaju i jakości
Wszelkie naprawy uskutecznia się dokładnie tanio i w jaknajkrótszym czasie

Оголошення зброярської майстерні та магазину Францішка Гондека «Franciszek Gądek» (Львів, вул. Баторія, 30) про ремонт та продаж різних видів мисливської зброї⁵³.

На початку ХХ ст. у Львові на вулиці Шайнохи діяла зброярська фірма «Доротеум», яка спеціалізувалась на комісійній торгівлі та ремонті мисливської зброї.

⁵³ Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 7. – S.16.

Broń myśliwską i sieczną

wszelkich systemów, jakoteż trofea myśliwskie i przedmioty sportowe kupuje, sprzedaje i przyjmuje do naprawy po cenach przystępnych pod kierownictwem upoważnionego fachowego rusznikarza

„DOROTEUM“

Lwów, ul. Szajnochy.

„Doroteum“

we Lwowie, przy ulicy Szajnochy

kupuje i sprzedaje

urządzenia całych will i zamków, dalej zwierzęta domowe i luksusowe, wozy, sanki, konie, krowy, psy gończe, fortepiany, ogniotrwałe kasy, pianina, mebelki, obrazy starożytności, maszyny różnego rodzaju i inne przedmioty.

Dobrze sytuowanym osobom udzielamy także i na prowincję kredytu towarowego. Ilustrowane katalogi wysyłamy za nadesłaniem 20 h. w markach.

Оголошення фірми «Доротеум» («Doroteum»), що спеціалізувалась на ремонті зброї (м. Львів, вул. Шайнохи)⁵⁴.

⁵⁴ Ogłoszenia // Łowiec – 1904. – № 5. – S.60.

BROŃ myśliwską wszel-
kich systemów, jakoteż broń
sieczną kupuje i sprzedaje, oraz
przyjmuje do naprawy po ce-
nach przystępnych pod kiero-
wnictwem upoważnionego fa-
chowego rusznikarza. „DORO-
TEUM“ Lwów. ulica Szajnochy.
609

Оголошення фірми «Доротеум» про продаж мисливської зброї (Львів, вул. Шайнохи)⁵⁵.

У 20-тих роках ХХ ст. з'явилась реклама зброярської фірми Станіслава Копчинського, заснованої у 1899 році, про реалізацію мисливської зброї різних систем. Фірма знаходилась у Львові по вул. Бернардинській, 3.

⁵⁵ Ogłoszenia // Słowo Polskie– 1908. – № 16. – 10 Stycznia. – S.11.

Rok założenia
1889.

Rok założenia
1889.

Pracownia Rusznikarska

Stanisława Kopczyńskiego

Wykonuje wszelkie roboty w zakres rusznikarstwa wchodzące tanio i szybko oraz poleca Broń Myśliwską wszelkich systemów, przybory myśliwskie i naboje. ===

Lwów, pl. Bernardyński 3.

Оголошення зброярської фірми Станіслава Копчинського щодо ремонту зброї різних систем⁵⁶.

Broń myśliwska
sztucery, browningi, rewolwery i przybory myśliwskie
poleca pracownia rusznikarska

ST. KOPCZYŃSKIEGO
Lwów, pl. Bernardyński 1. 3.

wszelkie naprawy uskutecznia
szybko i tanio.

poleca:
naboje pełne śrutowe Skoda-Wetzler.

Оголошення фірми Станіслава Копчинського про реалізацію мисливської зброї різних систем у магазині за адресою: Львові вул. Бернардинська, 3⁵⁷.

⁵⁶ Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 7. – S.8.

⁵⁷ Ogłoszenia // Łowiec – 1923. – № 1. S.16.

У тридцятих роках ХХ ст. у Львові (вул. Академічній, 3) Я. Беньковський володів магазином зброї.

MAGAZYN BRONI
Poleca najtaniej wszelką broń myśliwską, sportową, dla służby lasowej, pojedynki C. 16, oraz wszelkie przybory myśliwskie i sportowe,
J. BIEŃKOWSKI Lwów, Akademicka 3
przedtem Lwowska Spółka Myśliwska.

Магазин зброї Ю. Беньковського пропонує різні види зброї та мисливського спорядження (м. Львів, вул. Академічна, 3)⁵⁸.

WAŻNE DLA P. T. MYŚLIWYCH!
ZAWIADAMIAM, że przyjmuję broń do naprawy, ostrzeliwania, montaż lunet itp.
Roboty wykonuje się bardzo solidnie i prowadzone są pod kierownictwem fachowych sił znanej firmy „Dzikowski”
**SKŁAD BRONI I PRZYBORÓW MYŚLIWSKICH
JULIAN BIEŃKOWSKI, Lwów, Akademicka 3.**
Przedtem Lwowska Spółka Myśliwska.

Оголошення Юліана Беньковського щодо реалізації у магазині мисливської зброї по вул. Академічній, 3 у Львові⁵⁹.

BRON
Drylingi,
sztucery,
dubeltówki,
amunicja
oraz wszelkie przybory myśliwskie, poleca
JULIAN BIEŃKOWSKI
LWÓW • Akademicka 3 • Tel. 219-87

⁵⁸ Ogłoszenia // Łowiec – 1933. – № 23. – S.276.

⁵⁹ Ogłoszenia // Łowiec. – 1934. – № 2-3. – S.28.

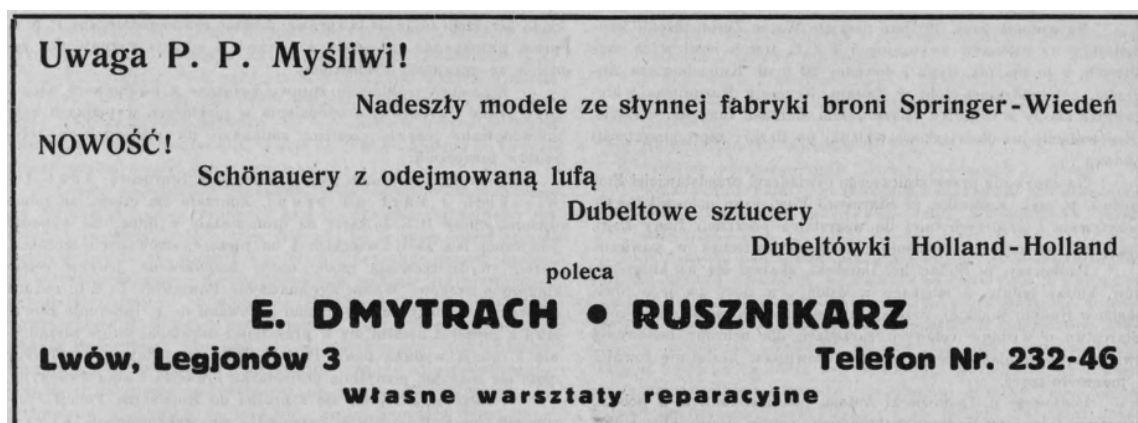
Реклама магазину зброї Юліана Беньковського (Львів, вул. Академічна, 3)⁶⁰.

За цією ж адресою Людвик Гошовський реалізовував зброярське масло «Роскаль» для чищення зброї.

Реклама зброярського масла «Роскаль» від Людвика Гошовського (Львів, вул. Академічна, 3)⁶¹.

У 1939 році у Львові на вул. Легіонів, 3 функціонував магазин мисливської вогнепальної зброї Е. Дмитраха.

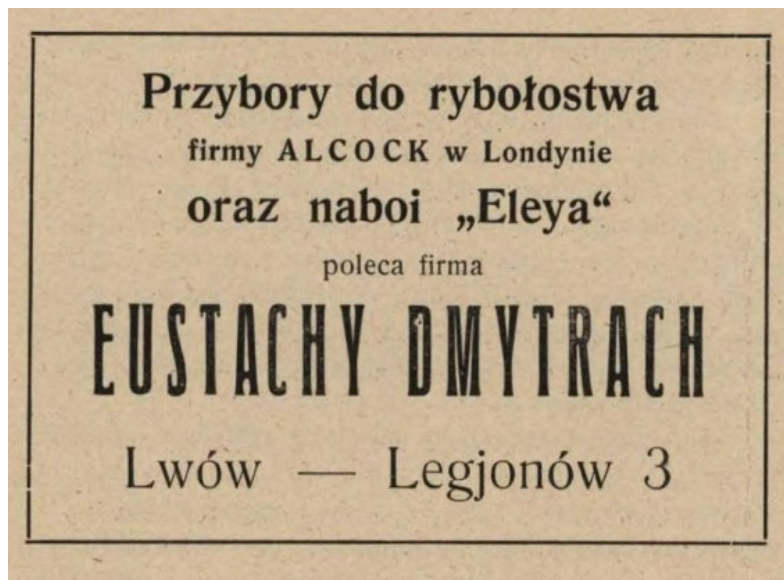

Реклама магазину Е. Дмитраха про продажу зброї (Львів, вул. Легіонів, 3)⁶².

⁶⁰ Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 3-4. – S.25.

⁶¹ Ogłoszenia // Łowiec – 1930. – № 5. – S.80.

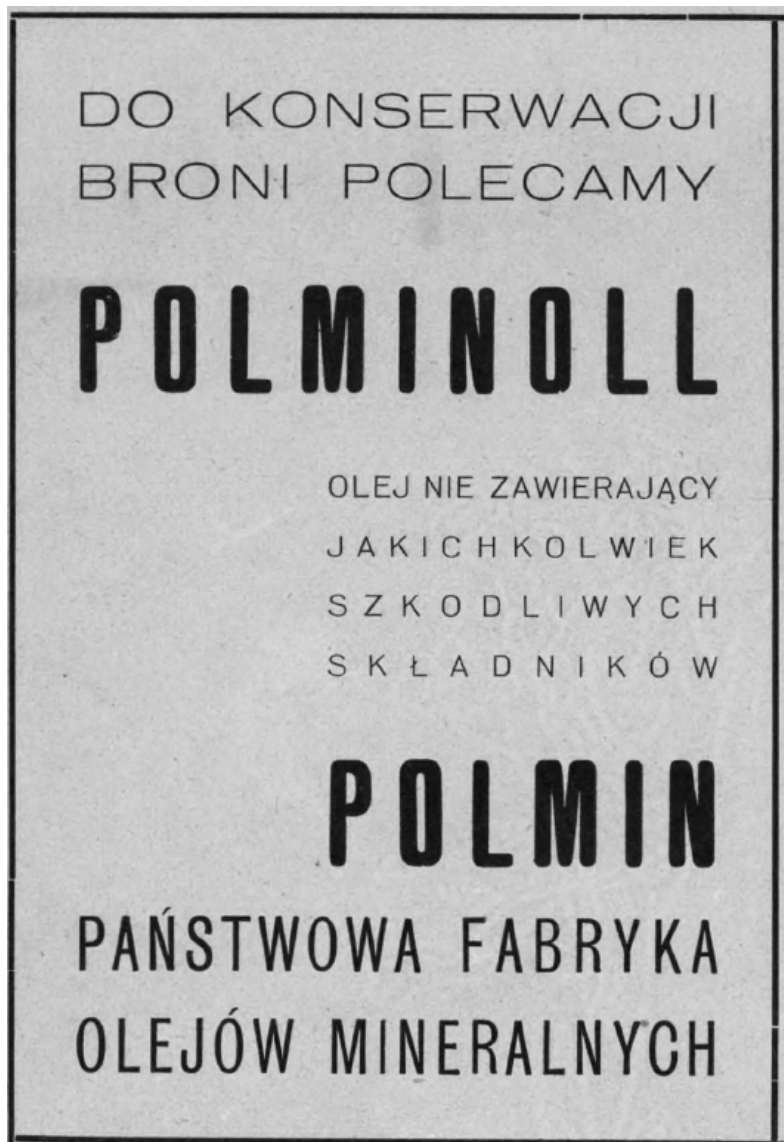
⁶² Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 7-8. – S.25.

Реклама магазину Е. Дмитраха про продаж набоїв фірми «Елея»⁶³.

У Галицькій пресі широко рекламували зброярське масло «Полмінол», яке виготовляли на державній фабриці мінеральних речовин «Полмін». Відмічалось, що масло не містить будь-яких шкідливих складників.

⁶³ Ogłoszenia // Łowiec. – 1924. - № 5. – S.74.

Реклама зброярського масла фірми «Полмін»⁶⁴.

У 1926 році у Львові на площі Мар'яцькій, 4 відкрито мисливський зброярський магазин. Керівником магазину був зброяр Теофіл Мілош. Цей магазин був філією «Варшавської мисливської спілки», організованої у 1904 році після реорганізації Варшавської зброярської фірми Б. Рончевського, заснованої у 1878 році. Акціонерами-засновниками організації були такі відомі мисливці як Ян Штольцман, Владислав Сломчинський, Станіслав Лілпоп, Станіслав Заборовський, Антоній Вольчинський. У 1911 році було придбано електричний механічний верстат, який автоматично заряджав патрони. Під час першої Світової війни виробництво та торгівля зброєю практично припинились.

⁶⁴ Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.2.

Магазин зброї та набої у Львівській філії Варшавської спілки мисливців (Львів, площа Мар'яцька, 4)⁶⁵.

Лише у 1921 році нормалізувались післявоєнні відносини і відновилося виробництво та торгівля. З метою збільшення можливості реалізації зброї та набоїв «Варшавська мисливська спілка» організувала окрім Львова філії магазину у головних містах Другої Речі Посполитої. Зокрема, у 1924 році відкрилась філія у Вільнюсі на вул. Вільнюській, 10. Її керівником став Александр Рончевський – син засновника фірми; у 1925 році – в Познані на вул. Перацького, 12. У 1904 році у спілці працювало 10 осіб, а у 1935 році їх було вже 130.⁶⁶

У 1934 році магазин товариства у Львові був радикально реорганізований і розширено асортимент товарів: тут з'явилися спортивні товари для заняття тенісом, легкою атлетикою, стрільбою з лука, футболом та зимовим туризмом.

⁶⁵ Warszawska spółka myśliwska. Fabryka amunicji i śrutu: Katalog. – W-wa: WFA, 1935.

⁶⁶ Warszawska spółka myśliwska. Fabryka amunicji i śrutu: Katalog. – W-wa: WFA, 1935. – S. 2-5.

WARSZAWSKA Sp. MYŚLIWSKA

SKŁAD BRONI I AMUNICJI
Oddział we Lwowie, — Plac Marjacki 4

Jeneralne przedstawicielstwo na Polskę i Gdańsk słynnych fabryk: FABRIQUE NATIONALE-HERSTAL, LEBEAU, STASSART-FRANCOTTE, DELREZ, SAUER, MAUSER, HUSQVARNA, SOCIÉTÉ FRANÇAISE DES MUNITIONS DE CHASSE, ROTTWEILL, UTENDOERFER.

Firmowe naboje śrutowe własnego wyrobu maszynowego z kapiszonem „GEVELOT” i prochem bezdymnym „ROTTWEILL” PRZYBORY MYŚLIWSKIE I SZERMIERCZE. — WIATRÓWKI. — WARSZTATY PUSZKARSKIE.

Centrala: Warszawa, ul. Królewska 17, tel. 19-17 i 78-27.

Filje: w Wilnie, ul. Wileńska 10; w Poznaniu, ul. Gwarna 12 (telefon 19-08).

Реклама Львівського відділення Варшавської мисливської спілки (Львів, площа Мар'яцька, 4)⁶⁷.

Duży wybór:

Karabinków kal. 5,6 x 35 (vierlingi)
jedno i 5-cio strzał. V_0 800 m/s.

Sztucerów Mannlicher Schönauer
o nowoczesnych kalibrach

Dubeltówek światowych firm
(od 220 — zł. bezkurkowe)

Trzylufek,

oraz wszelkiej amunicji i przyborów poleca po cenach niskich :

(Odległość 100 m), broń Mannlicher Schönauer

WARSZAWSKA SPÓŁKA MYŚLIWSKA

ODDZIAŁ WE LWOWIE

Plac Marjacki 4 **Telefon 244-61**

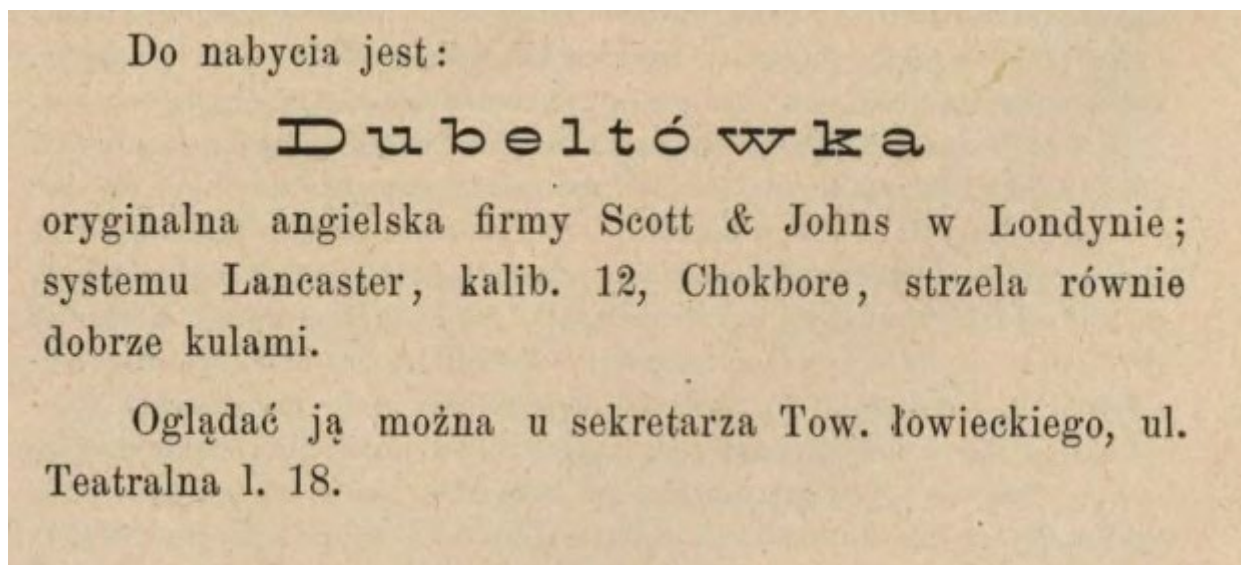
Montaże lunet na miejscu we własnych warsztatach. — Jako wpłatę przyjmujemy broń używaną.

Реклама зброї Львівської філії Варшавської мисливської спілки. (Львів, Мар'яцька площа, 4)⁶⁸.

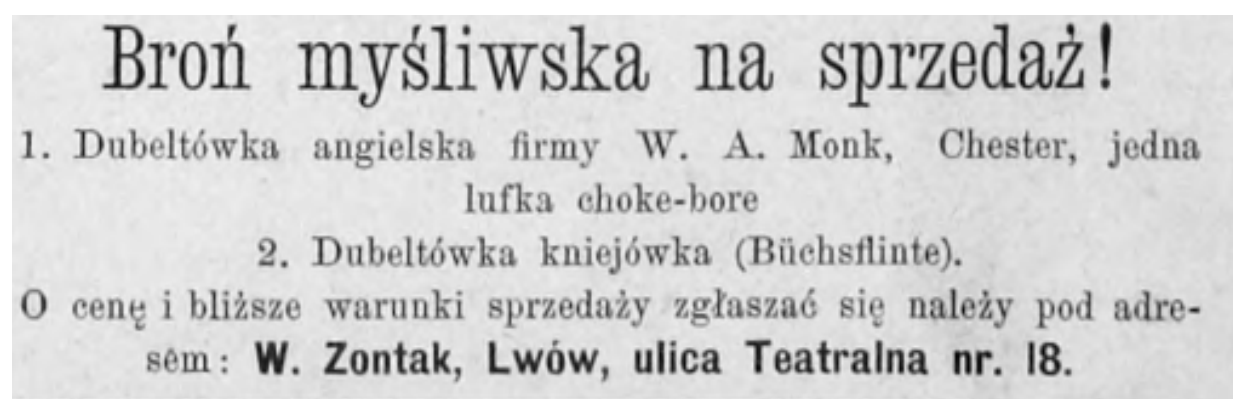
⁶⁷ Ogłoszenia // Łowiec — 1927. — № 1. — S.1.

⁶⁸ Ogłoszenia // Łowiec. — 1939. — № 9-10. — S.24.

Крім спеціалізованих мисливських магазинів мисливську зброю можна було придбати й в офісах мисливських товариств. Як свідчать оголошення у тогочасній мисливській періодиці, мисливську зброю наприкінці ХІХ ст. можна було придбати у Галицькому мисливському товаристві, офіс якого знаходився на вул. Театральній, 18. Після Першої Світової війни товариство з політичних міркувань було перейменоване на Малопольське мисливське товариство. У двадцятих роках ХХ ст. зброю можна було купити в офісі товариства за адресою: м. Львів, вул. Міцкевича, 6.

Оголошення про продаж рушниці англійської фірми «Scott & Johns». Оглянути та купити зброю можна в офісі Галицького мисливського товариства по вул. Театральній, 18⁶⁹.

Оголошення про продаж мисливської зброї англійської фірми В. А. Монка⁷⁰

⁶⁹ Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 11. – S.176.

⁷⁰ Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 10. – S.160.

BIURO M. T. Ł.
ul. Mickiewicza 1. 6. (w podwórzu)
ułatwia członkom
sprzedaż i kupno broni
- I PRZYBORÓW MYŚLIWSKICH -
Szczegóły wedle umowy.

Оголошення про торгівлю зброєю в офісі Малопольського мисливського товариства (Львів, вул. Міцкевича, 6)⁷¹.

Зброю також можна було придбати й у приватних осіб. Зокрема, у Львові приватно на вул. Ягелонській, 3 можна було придбати 5 рушниць, а по вул. Домініканській реалізовували роги лані, оленя та 7 одиниць зброї.

Szafa na broń, bogato dekorowana rogami, dwuskrzydłowa, Sjögren 5 strzałowy, legawiec krótkowłosy niemiecki, 3-cie pole, rasowy, dobrze ułożony — z powodu przeprowadzenia do sprzedania. Zgłoszenia pod „Legawiec“ — **Biuro ogłoszeń, Jagiellońska 3.**

Оголошення про реалізацію мисливського сейфу на 5 рушниць та собаки лягавої породи⁷².

⁷¹ Ogłoszenia // Łowiec — 1922. — № 10. — S.13.

⁷² Ogłoszenia // Łowiec — 1914. — № 7. — S.84.

Okazyjnie do nabycia zbrojownia
(między tym antyki) i rogi, w znacznej części wartościowe „Kimerery“, oraz stelaż dębowy z rogami danieli i jelen na 7 strzelb. — Bliższa wiadomość: ul. Dominikańska 4. I. p., między 2—3 po poł.

Оголошення про розпродаж колекції зброї та мисливських трофеїв. (Львів, вул. Домініканська, 4)⁷³.

SPRZEDAŻ OKAZYJNA

FIRMA
EUSTACHY DMYTRACH LWÓW, LEGJONÓW 3

SPRZEDAJE
BRONŃ PO Ś. P. HENRYKU PREKU

Dryling Heym kurkowy kal. 12 × 12 × 22 Savage
Dubeltowy Stuciec Peterlongo kal. 11,2 × 70 R
Dubeltowy Stuciec Sauer kal. 9,3 × 74 R.
Dubeltowy Stuciec Heym syst. Holland kal. 22 Savage (5,6 × 52 R)
Mauzer repetyer kal. 12 × 70
Rumuński Stuciec repetyer 6,5 × 53
Schönauer kal. 9,5
Dubeltówka kurkowa Kaletzky kal. 16
2 Standhauery
6 futerałów
5 futerałików na naboje kulowe
Naboje do powyższych broni.

Реклама розпродажі зброї, що залишалась після смерті мисливця Генрика Прека⁷⁴.

⁷³ Ogłoszenia // Łowiec – 1914. – № 7. – S.84.

⁷⁴ Ogłoszenia // Łowiec. – 1936. – № 5. – S.81.

Крім власне вогнепальної зброї у спеціалізованих магазинах для мисливців реалізовували й мисливські аксесуари.

Dla myśliwych!

Patentowany

PAS DO BRONI PALNEJ,
najpraktyczniejszy, jaki do dziś jest używany.

Patent E. H. Sulikowskiego.

Uznanie ces. Tow. łowieckiego w Warszawie z dnia 1.
(13.) czerwca 1891 Nr. 1316 i Tow. łowieckiego Niż-
szej Austrii z d. 10. października 1893.

Cena pasa 3 złr.

Główny i jedyny skład na Galicyę:

E. & J. Stromenger we Lwowie.

Objaśnienie franco.

Оголошення Львівської фірми «E. & J. Stromenger» щодо продажу пасків до вогнепальної зброї, що відзначаються найкращою якістю та виготовлені відповідно до патенту (Е. Х. Суліковського) «Е.Н. Sulikowskiego». Вартість паска становила 3 золоті⁷⁵.

⁷⁵ Ogłoszenia // Łowiec – 1894. – № 2. – S.32.

Jedyny Chrześcijański

Zakład Rytowniczy

Eugeniusz Maryan Unger

Pracownia pieczęci kauczuk. i metal.
 Elektryczna prasa do tłoczenia medali, odznak,
 tablic prasowanych, żetonów i t. p. Skład nume-
 ratorów, szablonów i farb do pieczęci.
 LWÓW, ul. Akademicka l. 8.
 Rytuje i rzeźbi monogramy, herby, napisy na
 strzelbach i t. p.
 Odznaczony 5-ma złotymi medalami.

Оголошення гравера Євгена Мар'яна Унгера про проведення різьбярських та гравірувальних робіт на зброї (Львів, вул. Академіцька, 8)⁷⁶.

При Другій Речі Посполитій у Галичині у 20-тих роках ХХ ст. у Кракові зброю можна було придбати у першій зброярській майстерні Йозефа Спліхала молодшого (вул. Славківська, 16).

PIERWSZA
PRACOWNIA BRONI

JÓZEF SPLICHAŁ Syn

Kraków, — ul. Sławkowska 16

Uskutecznia wszelkie reparacje

w najkrótszym czasie

Poleca skład broni różnych systemów własnego wyrobu
 jakoteż pierwszorzędných fabryk zagranicznych

⁷⁶ Ogłoszenia // Łowiec – 1912. – № 3. – S.36.

Реклама Першої зброярської майстерні у Кракові (Йозефа Спліхаля молодшого) «Jozef Splichal Syn» (Краків, вул. Славківська, 16)⁷⁷.

Józef SPlichal SYN
Pierwsza Pracownia i Magazyn Broni
Kraków, ul. Sławkowska 16.

Uskutecznia precyzyjnie i w najkrótszym czasie wszelkie reperacje broni: nowe osady, montowanie lunet, ostrzeliwanie broni kulowej. Poleca wielki wybór broni myśliwskiej, precyzyjnej małokalibrowej własnego wyrobu, jakoteż pierwszorzędných fabryk zagranicznych, — oraz
wyborową amunicję i przybory myśliwskie

Реклама зброярського магазину та майстерні Йозефа Спліхаля молодшого) (Краків, вул. Славківська, 16)⁷⁸.

На вул. Ринок, 9 у Кракові Владислав Скопський пропонував великий вибір мисливської зброї (більш як 200 видів)

BRONŃ MYŚLIWSKA Fabryki A. Forgeron, J. Defourny, J. Nowotny, Sauer, Braekers etc.
po cenach przystępnych poleca
w dużym wyborze **WŁADYSŁAW SKAŃSKI**
(ponad 200 sztuk) Skład broni i amunicji — Kraków, Rynek 9

Реклама мисливського магазину Владислава Скопського (Краків, Ринок, 9)⁷⁹.

З утвердженням на території Галичини після Першої Світової війни Другої Речі Посполитої мисливська зброярська галузь набирає промислового характеру. Так, 5 липня 1922 року Львівський завод зброї «Арма» викупив нерухомість у панів Мар'яна Брилінського та Володимира Іжинського, що складалась з житлового будинку площею 1200 м² на площі Бема. За короткий час після придбання було проведено капітальний ремонт будівлі та добудову площею 120 м². 4 серпня цього ж року «Арма» укладає з Міністерством оборони Польщі додаткову угоду щодо оренди на 20 років інших 9 будинків

⁷⁷ Ogłoszenia // Łowiec – 1926. – № 1. – S.15.

⁷⁸ Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 23-24. – S.389.

⁷⁹ Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 23-24. – S.389.

загальною площею 2500 м² ⁸⁰. Виробництво зброї було налагоджено швидко, так як ще до оренди приміщень фірма вже придбала станки для виготовлення зброї. У наступному 1923 році Малопольське мисливське товариство прийняло пропозицію співпраці з Львівським заводом з виготовлення зброї «Арма» і перенесло офіс товариства до його магазину по вул. Лінди, 9⁸¹. В подальшому Львівський завод з виготовлення зброї «Арма» було реорганізовано у Львівську мисливську спілку та випущено акції. 11 лютого 1928 року відбулись щорічні збори членів Львівської мисливської спілки з метою ухвалення фінансового звіту за 1927 рік. За результатами звіту було ухвалене рішення про сплату 10 відсотків за акціями спілки, що була зареєстрована за тією ж адресою, що й Львівський завод зброї «Арма» ⁸².

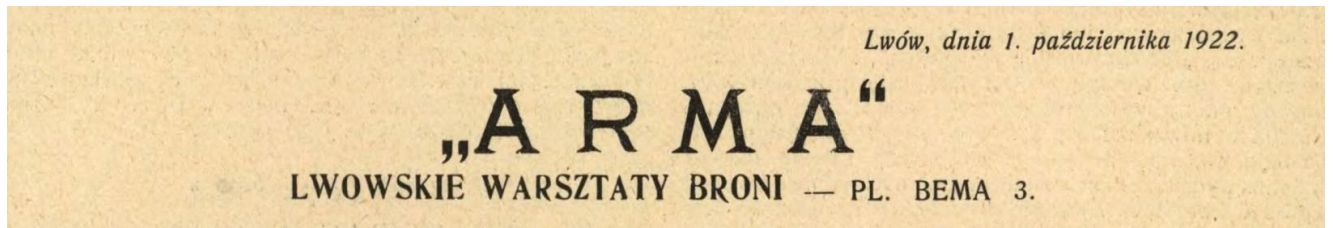
**MAŁOPOLSKA
SPÓŁKA MYŚLIWSKA**
SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
złożona z grona najwybitniejszych myśliwych z współudziałem
MAŁOPOLSKIEGO TOWARZYSTWA ŁOWIECKIEGO
nabyła sklep z bronią i przyborami myśliwskimi od
S. A. „ARMA”
przy ul. Lindego 9 — we Lwowie
i poleca go P. T. Myśliwym

⁸⁰ ARMA// Łowiec — 1922. — № 10. — S.11.

⁸¹ Sprawy Towarzystwa// Łowiec — 1923. — № 1. — S.1.

⁸² Sprawozdanie Lwowskiej Spółdzielni Myśliwskiej za rok 1927. // Łowiec — 1928. — № 5. — S.79.

Реклама магазину з реалізації зброї, який купила Малопольська мисливська спілка з обмеженою відповідальністю спільно з Малопольським мисливським товариством ⁸³.

Реклама Львівського заводу з виготовлення зброї «Арма» (1922 р.)⁸⁴.

Оголошення Львівської мисливської спілки (Львів, вул. Лінди, 9) про реалізацію зброї, набоїв, капканів⁸⁵.

⁸³ Ogłoszenia // Łowiec – 1925. – № 10. – S.145.

⁸⁴ ARMA// Łowiec – 1922. – № 10. – S.11

⁸⁵ Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 9. –S.130.

Lwowska Spółdzielnia Myśliwska

Lwów, ul. Lindego 9.

posiada na składzie:

nowo nadeszły transport łapek (z drzewcem) na jastrzębie, lisy, wydry, oraz pierwszorządne zagraniczne naboje do sztuców, śrutowe i flobertowe. Floberty o wykonaniu luksusowem, pojedynki dla straży leśnej i t. p. po cenach konkurencyjnych.

Оголошення Львівської мисливської спілки (Львів, вул. Лінди, 9) про реалізацію капканів на яструбів, лисиць, видр, а також набоїв та мисливської зброї⁸⁶.

⁸⁶ Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 11. – S.189.

„ARMA”

Lwowskie Warsztaty Broni

zawiadamiają, że zostały otwarte sklepy z bronią, amunicją i przyborami myśliwskimi w gmachu fabrycznym pl. Bema 3. i w śródmieściu ul. Lindego 9.

☞ słynne naboje śrutowe, napełnione maszynowo rotweilerem. ☜

Реклама Львівського заводу з виготовлення зброї «Арма». Повідомлялось про відкриття фірмових магазинів у Львові на площі Бема і в центрі міста на вулиці Лінди, 9⁸⁷.

Wyroby Fabryki Broni i Maszyn „ARMA” S. A. we Lwowie.

63. **Pojedynka śrutowa**, kaliber 16, wyrobu krajowego, z najnowszym ulepszonym zamknięciem Mauserowskim, o długości lufy 70 cm, strzał gwarantowany na 70 kroków, nadająca się dla służby lasowej, w cenie

65.—

Найдешевша зброя – одностволка 16-го калібру з довжиною стволу 70 см, яку виготовляли на Львівському заводі «Арма», коштувала 65 злотих. Виробник давав гарантію на результативний постріл з відстані 70 кроків⁸⁸.

З метою кращої реклами мисливських товарів спілкою випускались ілюстровані каталоги з зазначеними цінами

⁸⁷ Ogłoszenia // Łowiec – 1923. – № 1. – S.1.

⁸⁸ Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog. – S.19.

**CENNIK BRONI
i PRZYBORÓW
MYŚLIWSKICH**

FIRMY

LWOWSKA SPÓŁDZIELNIA MYŚLIWSKA

Lwowska Spółka myśliwska SP. Z OGR. ODP.
Spółka z ogr. odp.
we Lwowie, ul. Akademicka 3.

•KSIĘGOZBIÓR•PRYWATNY•
ŁOWIECTWO
Nr lw. *New Sul*
LESZEK SZEWczyK

WE LWOWIE
ULICA LINDEGO L. 9 — TELEFON Nr. 10-74

Титульна сторінка каталогу зброї і мисливських знарядь, які виготовляли у Львівській мисливській спілці (м. Львів, вул. Лінди, 9)⁸⁹.

LWOWSKA SPÓŁKA MYŚLIWSKA — Lwów, ul. Akademicka 3
TELEFON 10-74

Załącznik z obowiązującymi od dnia 1 marca 1930 r. cenami do ilustrowanego cennika broni.

OBECNY ADRES:
LWÓW, UL. AKADEMICKA L. 3.

OBECNY ADRES:
LWÓW, UL. AKADEMICKA L. 3.

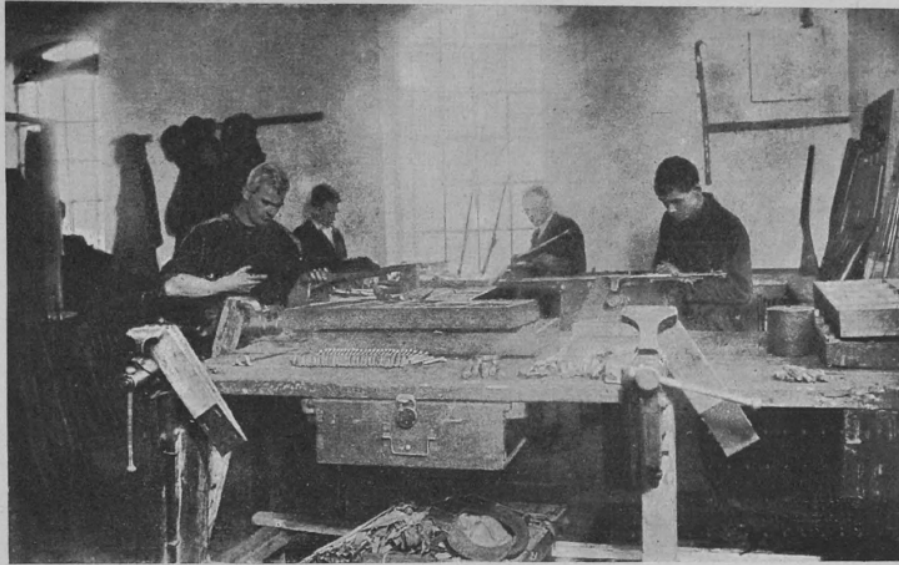
Додаток цін до каталогу зброї і мисливських знарядь Львівської мисливської спілки, що діяли з 1 березня 1930 р.⁹⁰.

⁸⁹ Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog. – S.1.

⁹⁰ Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog. – S.33.

LWOWSKA SPÓŁDZIELNIA MYŚLIWSKA

SPÓŁDZIELNIA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

WŁASNY ZAKŁAD RUSZNIKARSKI

wykonuje wszelkie naprawy wchodzące w zakres rusznikarstwa po cenach najprzystępniejszych, nadzwyczaj solidnie i terminowo.

Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”:
katalog. – S.5.

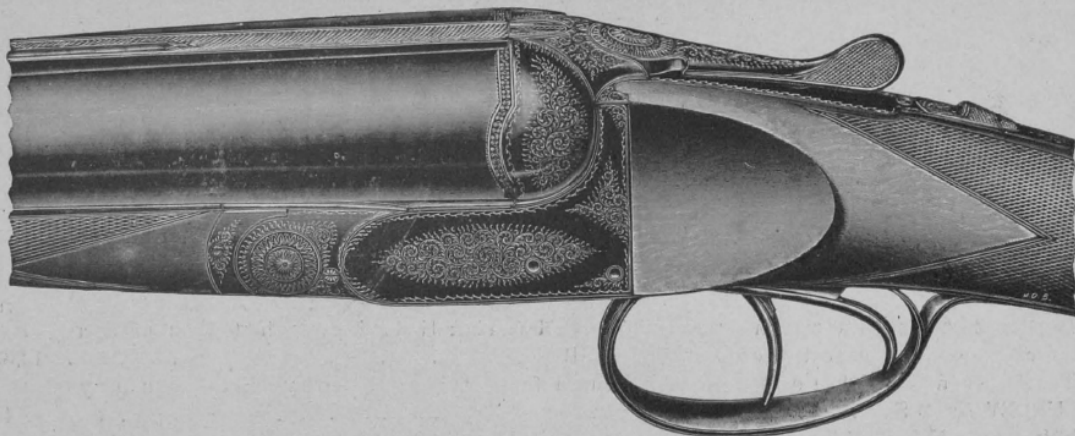
LWOWSKA SPÓŁDZIELNIA MYŚLIWSKA SP. Z OGR. ODP. WE LWOWIE UL. LINDEGO 9 — TELEFON 10-74

BROŃ ŚRUTOWA.

G. DEFOURNY SEVRIN, a Liège,

w parach i pojedynczo, wykonane na specjalne zamówienie, kal. 12, 20 i 16 zyskały uznanie najlepszych myśliwych w kraju i zagranicą. Strzelby te zdobyły największą ilość nagród na strzelaniu do gołębi i talerzyków.

W roku 1927 MISTRZOSTWO MAŁOPOLSKI we Lwowie.

Nr.

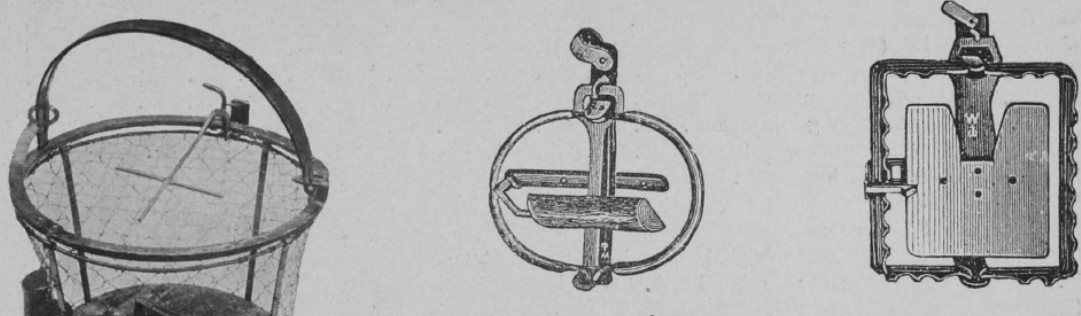
1. Dubeltówka bezkurkowa syst. Anson Deeley z krytem zamknięciem Greener'a Nr. 9 SB.	Zł.	580—
2. Takąż z eżektorami, zamknięciem Purdey Nr. 9 SB.	„	710—
3. „ „ „ lepiej wykończona	„	800—
4. Z bocznymi płytami syst. Holland & Holland eżektorami, zamknięciem Purdey, pięknie wykończona	„	980—

Безкуркова мисливська рушниця системи «Anson Deeley». Ця рушниця була відзначена у 1927 році на стрілецьких змаганнях «Першість Малополющі» у

Львові найбільшою кількістю нагород у вправах зі стрільби по стендах. Вартість рушниці в залежності від модифікації складала від 580 до 980 злотих⁹¹.

LWOWSKA SPÓŁDZIELNIA MYŚLIWSKA SP. Z OGR. ODP. WE LWOWIE UL. LINDEGO 9 — TELEFON 10-74

Nr.			zł.
122.	Linewki skórzane i łańcuszkowe w różnych długościach	w cenie od	3— „ 8—
123.	Obrożę skórzane zaciągane do tresury psów	„ „ „	4— „ 6:50
124.	„ „ „ z kolcami	„ „ „	8— „
125.	Pasy do strzelb skórzane i brezentowe	„ „ „	3— „ 6—
125a)	„ „ „ podszyte gurtem (dowolny kolor)	„ „ „	6— „ 8:50
126.	Kosz do łapania jastrzębi, bardzo solidnie wykonany		32—

127.	Łapki (żelaza) na wilki, liśy, wydry, kuny i tp.	w cenie	16— do 24—
128.	Potraski na jastrzębie z drewnkiem		15—
129.	Laski myśliwskie stalowe skórzane, nadzwyczaj wygodne		
		w cenie od	od 40— do 55—
130.	Krzeselka myśliwskie na trzech nóżkach, skórzane, bardzo trwałe		od 18— „ 26—

Капкани фабрики зброї «Арма» у Львові⁹².

Зважаючи на те, що мисливська зброя є специфічним товаром, якість якого можна встановити лише під час стрільби зброярі на засіданні Львівської торгової палати підтримали проект змін до закону, відповідно до яких всі випробування зброї повинні відбуватись виключно у державних зброярських закладах.⁹³ З цією метою у Львові було організовано публічний міський тир. У 1891 році з метою заощадження міських коштів її передали в оренду приватним особам. Мисливці обурювались діями влади Львова, бо їх позбавили

⁹¹ Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog. — S.7.

⁹² Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog. — S.25.

⁹³ Lwowska Izba handlowa i przemysłowa// Gazeta lwowska. — 1890. — № 102.— S.5.

можливості швидко випробувати та пристріляти мисливську зброю у Львові, для цього потрібно було виїжджати за місто⁹⁴.

Виробники зброї були добрими знавцями вогнепальної зброї. Іноді розгляд у судах справ, пов'язаних з використанням мисливської вогнепальної зброї у побутових конфліктах, потребував фахівців, які б консультували суддів при винесенні судових ухвал⁹⁵. Зокрема, великий резонанс викликало вбивство 12 квітня 1908 року намісника Галичини, графа Андрія Потоцького. Консультували суд у цій справі у якості судових експертів зброярі Мольнар⁹⁶ та Янковський⁹⁷. Так, на судовому засіданні від 30 червня 1908 року виступив експерт Янковський, який дав вичерпну характеристику зброї, з якої стріляв до Потоцького Січинський. Це був пістолет браунінг малого калібру, що відзначається великою скорострільністю – 4 постріли за одну секунду, і ця зброя має відмінну цільність і потужність: на відстані 100 кроків пробиває дошку 15 см.⁹⁸. Експерт Мольнар дійшов до висновку, що вбивство намісника Галичини у жодному разі не можна трактувати як фатальний випадок, так як Мирослав Січинський зробив не один, а декілька пострілів⁹⁹. У 1909 році до присяжних зброярських експертів було прийнято зброяря Казимира Табачковського¹⁰⁰, а у 1923 році у львівських судах консультував зброяр Збігнєв Клепінський¹⁰¹. Слід відмітити, що крім судових експертів зброярі

⁹⁴ Strzelanie do celu. // Gazeta Narodowa. – 1891. – № 148. – S.2.

⁹⁵ Sprawa Kazimierza Rozwadowskiego. // Słowo Polskie– 1898. – № 190. – 11 sierpnia. – S.1.

⁹⁶ Tajemnicze morderstwo. // Słowo Polskie– 1907. – № 583. – 26 grudnia . – S.7.

⁹⁷ z Izby sądowej. // Gazeta lwowska. – 1909. – № 74. – S.3.

⁹⁸ Proces Siczynskiego // Słowo Polskie– 1908. – № 289. – 25 czerwca . – S.11.

⁹⁹ Proces Siczynskiego // Słowo Polskie– 1908. – № 302. – 1 lipca. – S.2.

¹⁰⁰ Losowanie sędziów przysięgłych. // Gazeta lwowska. – 1909. – № 239. – S.4.

¹⁰¹ Akt oskarżenia // Kurjer Lwowski – 1923. – № 1. – 1 stycznia. – S.4.

надавали консультації страховим агентам при розгляді справ відшкодування при використанні вогнепальної зброї. Зокрема, у 1907 році зброяр Казимир Табачковський був балістичним експертом в одній із страхових компаній¹⁰².

Історичні джерела свідчать, що на практиці продавці нерідко порушували вимоги чинного законодавства при торгівлі зброєю. Зокрема відмічалось, що зброяр Тарновський незаконно продав револьвер, і через це сталось вбивство¹⁰³, а власник зброярського магазину Єжи Купчинський (Львів, площа Бернадинська, 3) отримав від пенсіонера Едмунта Іглицького турецький меч XV століття вартістю 900 злотих, який зобов'язався продати, але тривалий час не повертав ані меча, ані грошей. Цю справу навіть розслідувало слідче відділення Львова¹⁰⁴.

Траплялись й трагікомічні випадки. Так, схвальні відгуки у «Газеті Львівській» з'явились на одного із зброярів Львова, який дізнавшись, що друкар Ян Моздеж з вул. Личаківської, 149 хотів вчинити самогубство, продав йому набой з малим вмістом пороху, які власноручно зарядив. Самогубець зробив чотири постріли, але все закінчилось легким пораненням¹⁰⁵.

При реалізації мисливської зброї траплялись й крадіжки. Так, з магазину зброяря Кароля Сонненсхейна (вул. Яновського, Львів) було вкрадено 4 револьвери та карабін¹⁰⁶, а з зброярської майстерні, що знаходилась у Львові на вул. Вроновських, 5, було вкрадено два карабіни¹⁰⁷. Аналогічний випадок

¹⁰² Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków // Słowo Polskie– 1907. – № 451. – 28 września. – S.3.

¹⁰³ Rewizya // Gazeta Narodowa. – 1900. – № 314.– S.2.

¹⁰⁴ Miecz turecki p XV. w. nie może wrócić do właściciela! // Kurjer Lwowski – 1935. – № 282. – 15 października. – S.3.

¹⁰⁵ Zamach samobójczy. // Gazeta lwowska. – 1913. – № 68.– S.4-5.

¹⁰⁶ Kronika policyjna. // Gazeta lwowska. – 1912. – № 44.– S.4.

¹⁰⁷ Skradzione karabiny. // Gazeta lwowska. – 1899. – № 136.– S.3.

зафіксовано у магазині Анджея Соботки по вул. Камінського, 9. Розглядаючи зброю у приміщенні магазину, покупець несподівано вибіг з магазину зі зброєю і втік¹⁰⁸. У Берліні ж випадок крадіжки виявився трагічним: покупець попросив показати зброю, після чого тричі вистрелив у продавця та втік¹⁰⁹.

Поруч з фаховим виготовленням зброї у ліцензованих майстернях, мисливці-браконьєри здебільшого виготовляли зброю в домашніх умовах. Відомий етнограф Володимир Шухевич відзначав, що «...майже всі рушниці на Гуцульщині виріб домашнього промислу. У давніх рушницях замок кременевий був, звідси і назва такої рушниці кріс (креси, від кресати вогонь) або пушка кременева – від кремня, який креше вогонь, новіші пушки називаються рушниці, або пушки капсєві».¹¹⁰ Я. Зеленчук відмічав, що ще до кінця XIX століття на Гуцульщині зустрічалися випадки використання для полювання кременевих рушниць. Крім кременевих рушниць гуцули використовували пістолети, які гарно прикрашали (оздоблювали). Для зберігання пороху використовували оленьчі роги¹¹¹. Дослідники етнографії відмічали, що на Гуцульщині у XIX ст. зброю виготовляли ковалі з залізних труб, які купували по містах, а все решта до рушниці самі доробляли,¹¹² або місцевий майстер-слюсар, який доробляв до неї ствол, цівку та замок на пружині з кугутиком¹¹³. Особливою майстерністю гуцули вирізнялися у

¹⁰⁸ W złodziejskie czyny // Słowo Polskie– 1907. – № 499. – 26 października. – S.4.

¹⁰⁹ Napad bandycki w Berlinie // Gazeta lwowska. – 1911. – № 127.– S.3.

¹¹⁰ Шухевич В. О. Гуцульщина. Перша і друга частини. Друге видання. – Верховина: Журнал „Гуцульщина”, 1997. – С. 257.

¹¹¹ Fischer A. Zarys etnografii Polski Południowo-Wschodniej / Adam Fischer. – Lwów: Związek Polskich Towarzystw Naukowych we Lwowie, 1939. – S. 10-11.

¹¹² Lud słowiański 1 T. IV S.12. – S. 45.

¹¹³ Шухевич В. О. Гуцульщина. Перша і друга частини. Друге видання. – Верховина: Журнал „Гуцульщина”, 1997. – С. 259.

виконанні ложів (прикладів)¹¹⁴. Мисливська зброя цінувалась високо, так як кожен мисливець значно більше цінува добру рушницю, ніж гроші за неї у відповідному еквіваленті¹¹⁵. Якісна мисливська зброя куштувала як вартість двох-трьох корів. Слід відмітити, що кулі з саморобних гуцульських руниць стріляли на відстань 150 метрів.

На відміну від зброї, яку виробляли місцеві умільці, порох на Гуцульщині був у великому дефіциті і його завозили з низинних районів Галичини. Великим попитом у гуцулів був швейцарський порох (білий порох та дрібонький).¹¹⁶ Порох зберігали в порохівницях (порошницях), при чому дрібніший у кубку, а грубший у рожку, так як для заряджання кременевих руниць необхідно було мати два різні види пороху.¹¹⁷

Серед відомих зброярів початку ХХ ст. на Гуцульщині були Сліпенчук Василь Іванович (Фучук) з с. Дземброня, присілок Черлений, за походженням вірменин Кольцо Савчікевич з Крисника, у Дземброні Петрашук. Найвідомішим майстром з виготовлення зброї на Гуцульщині вважався Іван Курилюк (Гавиць) з села Ільці, який ще вмів ремонтувати довбушівські пістолети і міг сам такий пістолет зробити»¹¹⁸.

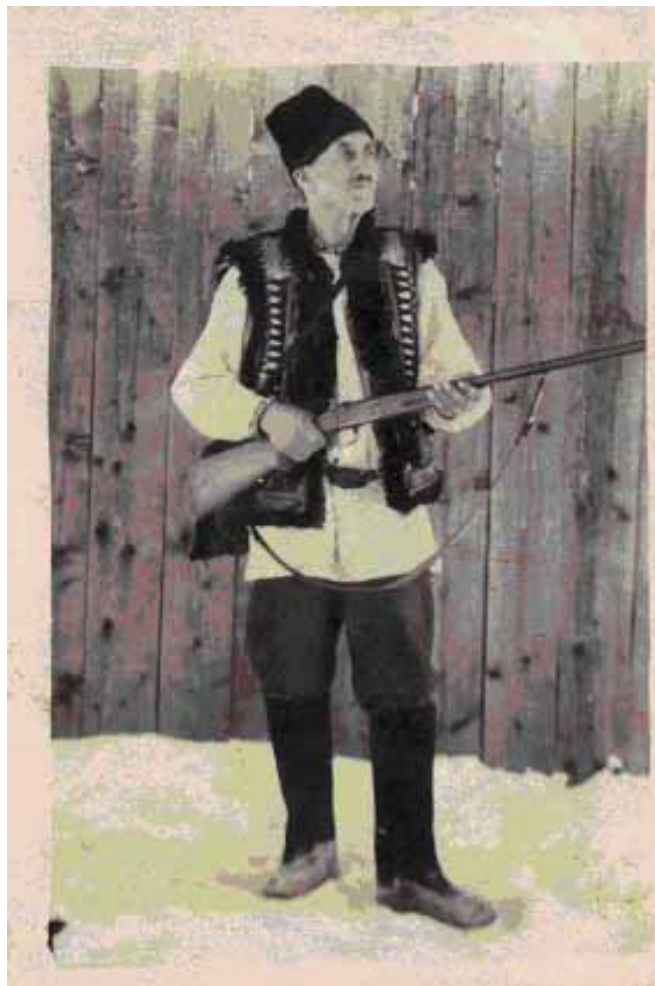
¹¹⁴ Зеленчук Я. І. Українознавчо-історична реконструкція етносоціальної системи Гуцульщини [Текст] : дис. ... канд. істор. наук: 09.00.12 / Зеленчук Ярослав Іванович. — К. : [б. в.], 2008. — С. 166.

¹¹⁵ Зеленчук Я. І. Українознавчо-історична реконструкція етносоціальної системи Гуцульщини [Текст] : дис. ... канд. істор. наук: 09.00.12 / Зеленчук Ярослав Іванович. — К. : [б. в.], 2008. — С. 168.

¹¹⁶ Витвицький С. Історичний нарис про гуцулів: Переклад з польської, передмова і примітки М. Васильчука. – Коломия: Світ, 1993. – С. 64.

¹¹⁷ Шухевич В. О. Гуцульщина. Перша і друга частини. Друге видання. – Верховина: Журнал „Гуцульщина”, 1997. – С. 259.

¹¹⁸ Зеленчук Я. І. Українознавчо-історична реконструкція етносоціальної системи Гуцульщини [Текст] : дис. ... канд. істор. наук: 09.00.12 / Зеленчук Ярослав Іванович. — К. : [б. в.], 2008. — С. 215.

Фотографія Івана Курилюка (Гавиця) із рушницею власного виробництва (середина ХХ століття, село Ільці)¹¹⁹.

¹¹⁹ Зеленчук Я. І. Українознавчо-історична реконструкція етносоціальної системи Гуцульщини [Текст] : дис. ... канд. істор. наук: 09.00.12 / Зеленчук Ярослав Іванович. — К. : [б. в.], 2008. — С. 168.

Рис. 3. 9 Фотографія мисливців із села Криворівні

(посередині: Юра Данилюк із кременевою рушницею)¹²⁰

Висновок. Виявлено, що у Львові зброярським промислом займались Альфред Дзіковський, Болеслав Янковський, Стефан Пелецький, Амброзій Соболта, Тадеуш Святкевич, Валеріан Шадковський, Казимир Табачковський; у Перемишлянському повіті – Стефан Крисяк, Ян Крук, Йозеф Крисяк, Людвік Цесля, у Жешівському – Адольф Рутовський; у місті Тарнов – Кароль Біртус та Кароль Дудзінський; у Золочеві – Францішек Круковецький; у Рожнятові – Антоній Пальчинській. У міжвоєнний період проходить монополізація зброярської галузі. З цією метою у Львові створено зброярський завод. Виявлено, що зброярська гільдія була нечисельною і здебільшого була

¹²⁰ Зеленчук Я. І. Українознавчо-історична реконструкція етносоціальної системи Гуцульщини [Текст] : дис. ... канд. істор. наук: 09.00.12 / Зеленчук Ярослав Іванович. — К. : [б. в.], 2008. — С. 169.

зосереджена у місті Львові. У XIX ст. широкого розповсюдження на Гуцульщині набуло виготовлення зброї кустарним способом.

Встановлено, що з метою реклами мисливських зброярських підприємств та їхньої продукції широко використовували рекламу у фаховому мисливському виданні «Ловець», публіцистичних часописах «Газета народова», «Газета Львівська», «Газета спортивна», «Кур'єр Львівський»; у щорічному «Мисливському та рибальському календарі», календарі «Галичанин», каталогах виставок, на яких у Галичині експонували мисливську зброю (1877 р. та 1894 р.), а також у промислово-торгових довідниках. Крім спеціалізованих зброярських магазинів, реалізацією мисливської зброї займались також приватні особи та мисливські товариства. З метою покращення вигляду рушниці надавали гравірувальні послуги. Для підтримки зброярської галузі органи державної влади видавали кредити під нижчі відсотки, ніж у комерційних банках.

References

- “O ustawie łowieckiej” (1907), *Słowo Polskie*. vol. 62, pp. 3. [in Poland].
- Rożyński F., Schechtel E. (1921), “Ekonomiczne znaczenie łowiectwa dla naszego kraju”, pp. 11-17. [in Poland].
- “Broń myśliwska.” (1886), *Rocznik myśliwski na rok 1886*. –S.94. [in Poland].
- “Wykaz przedsiębiorstw przemysłowych w Galicyi z koncem roku 1866. ułożony na podstawie sprawozdań, przez galicyjskie Izby handlowe wypracowanych.” (1868), *Dodatek tygodniowy do Gazety Lwowskiej* . vol. 33, pp. 174. [in Poland].
- “Katalog powszechnej wystawy krajowej we Lwowie w 1894 roku.” (1894), [in Poland].
- “Wykaz przedsiębiorstw przemysłowych według stanu z r. 1890” (1893), *Rocznik statystyki Galicyi: rok IV. 1892-1893*, pp. 266. [in Poland].
- F. Sulimirski, B. Chlebowski, W. Walewski. (1884), “Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich”, pp. 510. [in Poland].
- “Szkoły uzupełniające we Lwowie” (1891), *Gazeta Narodowa*. vol. 158, pp. 2. [in Poland].

“Przemysł metalowy. Rusznikarstwo (broń myśliwska)” (1912), Skorowidz przemysłowo-handlowy Królestwa Galicyi, pp. 458. [in Poland].

“Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników” (1910), Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesji ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim z roku 1910 przytem index tych alegatów od 713 do 875, pp. 3341. [in Poland].

“Korespondencye” (1902), Łowiec. vol. 10, pp. 117. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1863), Gazeta Narodowa. vol. 23, pp. 4. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1867), Gazeta Narodowa. vol. 25, pp. 4. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1878), Łowiec. vol. 2, pp. 32. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1883), Łowiec. vol. 6, pp. 100. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1879), Łowiec. vol. 3, pp. 48. [in Poland].

“Dział urzędowy Komitetu Wykonawczego krejowej Wystawy rolniczej i przemysłowej r. 1877 we Lwowie.” (1877), Wystawa krajowa rolnicza i przemysłowa organ komitetu wystawy. vol. 24, pp. 2. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1889), Łowiec. vol. 10, pp. 160. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1884), Łowiec. vol. 1, pp. 20. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1884), Kurjer Lwowski . vol. 20, pp. 7. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1886), Łowiec. vol. 7, pp. 120. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1890), Łowiec. vol. 11, pp. 176. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1880), Łowiec. vol. 9, pp. 144. [in Poland].

“Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1885.” (1885), Gal. Tow. Łowieckie, 1885, pp. 304. [in Poland].

“Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1886.” (1886), Galicyjskie towarzystwo łowieckie. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1884), Łowiec. vol. 5, pp. 84. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1883), Łowiec. vol. 7, pp. 116. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1883), Gazeta lwowska. vol. 151, pp. 10. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1885), Kurjer Lwowski. vol. 3, pp. 8. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1896), Łowiec. vol. 5, pp. 80. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1889), Łowiec. vol. 12, pp. 192. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1891), Haliczanin, kalendarz powszechny zastosowany do potrzeb wszystkich mieszkancow Galicji i ilustrowany rok pański 1891. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1890), Łowiec. vol. 1, pp. 16. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1904), Łowiec. vol. 3, pp. 35. [in Poland].

“Włodzimierz hr. Dzieduszycki Kronika.” (1914), Łowiec. vol. 1, pp. 13. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1895), Łowiec. vol. 11, pp. 176. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1901), Łowiec. vol. 20, pp. 284. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1901), Łowiec. vol. 11, pp. 132. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1902), Łowiec. vol. 1, pp. 12. [in Poland].

L. Stazenski (1901) “Korespondencye”, Łowiec. vol. 2, pp. 25. [in Poland].

“Zmarli” (1910), Gazeta lwowska. vol. 247, pp. 3. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1901), Gazeta sportowa. vol. 10, pp. 87. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1901), Łowiec. vol. 19, pp. 260. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1905), Łowiec. vol. 24, pp. 292. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1910), Gazeta lwowska. vol. 24, pp. 14. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1900), Łowiec. vol. 3, pp. 48. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1903), Gazeta Narodowa. vol. 46, pp. 4. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1922), Łowiec. vol. 11, pp. 13. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1922), Łowiec. vol. 7, pp. 16. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1904), Łowiec. vol. 5, pp. 60. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1908), Słowo Polskie. vol.10, pp. 11. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1921), Łowiec. vol. 7, pp. 8. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1923), Łowiec. vol. 1, pp. 16. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1933), Łowiec. vol. 23, pp. 276. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1934), Łowiec. vol. 2-3, pp. 28. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1939), Łowiec. vol. 3-4, pp. 25. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1930), Łowiec. vol. 5, pp. 80. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1939), Łowiec. vol. 7-8, pp. 25. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1924), Łowiec. vol. 5, pp. 74. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1939), Łowiec. vol. 5-6, pp. S.2. [in Poland].

“Warszawska spółka myśliwska. Fabryka amunicji i śrutu: Katalog.” (1935), [in Poland].

“Ogłoszenia” (1927), Łowiec. vol. 1, pp. 1. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1939), Łowiec. vol. 9-10, pp. 24. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1889), Łowiec. vol. 11, pp. 176. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1890), Łowiec. vol. 10, pp. 160. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1922), Łowiec. vol. 10, pp. 13. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1914), Łowiec. vol. 7, pp. 84. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1936), Łowiec. vol. 5, pp. 81. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1894), Łowiec. vol. 2, pp. 32. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1912), Łowiec. vol. 3, pp. 36. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1926), Łowiec. vol. 1, pp. 15. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1928), Łowiec. vol. 23-24, pp. 389. [in Poland].

“Sprawy Towarzystwa” (1923), Łowiec. vol. 1, pp. 1. [in Poland].

“Sprawozdanie Lwowskiej Spółdzielni Myśliwskiej za rok 1927.” (1928), Łowiec. vol. 5, pp. 79. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1925), Łowiec. vol. 10, pp. 145. [in Poland].

“ARMA” (1922), Łowiec. vol. 10, pp. 11. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1929), Łowiec. vol. 9, pp. 130. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1927), Łowiec. vol. 11, pp. 189. [in Poland].

“Ogłoszenia” (1923), Łowiec. vol. 1, pp. 1. [in Poland].

“Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog.” [in Poland].

“Lwowska Izba handlowa i przemysłowa” (1890), Gazeta lwowska. vol. 102, pp. 5. [in Poland].

“Strzelanie do celu.” (1891), Gazeta Narodowa. vol. 148, pp. 2. [in Poland].

“Sprawa Kazimierza Rozwadowskiego.” (1898), *Słowo Polskie*. vol. 190, pp. 1. [in Poland].

“Tajemnicze morderstwo.” (1907), *Słowo Polskie*. vol. 583, pp. 7. [in Poland].

“Z Izby sądowej.” (1909), *Gazeta lwowska*. vol. 74, pp. 3. [in Poland].

“Proces Siczyńskiego” (1908), *Słowo Polskie*. vol. 289, pp. 11. [in Poland].

“Proces Siczyńskiego” (1908), *Słowo Polskie*. vol. 302, pp. 2. [in Poland].

“Losowanie sędziów przysięgłych.” (1909), *Gazeta lwowska*. vol. 239, pp. 4. [in Poland].

“Akt oskarżenia” (1923), *Kurjer Lwowski*. vol. 1, pp. 4. [in Poland].

“Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków” (1907), *Słowo Polskie*. vol. 451, pp. 3. [in Poland].

“Rewizya” (1900), *Gazeta Narodowa*. vol. 314, pp. 2. [in Poland].

“Miecz turecki p XV. w. nie może wrócić do właściciela!” (1935), *Kurjer Lwowski*. vol. 282, pp. 3. [in Poland].

“Zamach samobójczy.” (1913), *Gazeta lwowska*. vol. 68, pp. 4-5. [in Poland].

“Kronika policyjna.” (1912), *Gazeta lwowska*. vol. 44, pp. 4. [in Poland].

“Skradzione karabiny.” (1899), *Gazeta lwowska*. vol. 136, pp. 3. [in Poland].

“W złodziejskie czyny” (1907), *Słowo Polskie*. vol. 499, pp. 4. [in Poland].

“Napad bandycki w Berlinie” (1911), *Gazeta lwowska*. vol. 127, pp. 3. [in Poland].

Fischer A. (1939) “Zarys etnografii Polski Południowo-Wschodniej”, *Związek Polskich Towarzystw Naukowych we Lwowie*, pp. 10-11. [in Poland].

Shukhevych V. O. (1997) *Hutsulshchyna. Persha i druha chastyny*, pp. 259. [in Ukrainian].

Zelenchuk Ya. I. (2008) Ukrainoznavcho-istorychna rekonstruktsiia etnosotsialnoi systemy Hutsulshchyny, pp. 259. [in Ukrainian].

Vytvytskyi S. (1993) Istorychnyi narys pro hutsuliv, pp. 64. [in Ukrainian].